

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28 , 10-448 OLSZTYN ☎ 089/522 79 00, fax. 522 79 01, e-mail: olwu@praca.gov.pl

OCENA SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO W ROKU 2003

(Z UWZGLĘDNIENIEM POMOCY FINANSOWEJ UDZIELANEJ BEZROBOTNYM)

Olsztyn, maj 2004 rok

Ocena sytuacji na rynku pracy Województwa Warmińsko - Mazurskiego w roku 2003 (z uwzględnieniem pomocy finansowej udzielanej bezrobotnym)

Wstęp

Przedstawiony materiał zawiera analizę zjawisk i procesów zachodzących na regionalnym rynku pracy w województwie warmińsko - mazurskim oraz na lokalnych rynkach pracy w roku 2003, a także informacje dotyczące pomocy udzielanej osobom bezrobotnym oraz dane uzupełniające o działaniach aktywizujących rynek. Zamieszczono również dane charakteryzujące region i mające bezpośredni lub pośredni wpływ na gospodarkę, a tym samym na rynek pracy.

Trudności na warmińsko-mazurskim rynku pracy utrzymują się od wielu lat. Wprawdzie rok 2002 przyniósł pewną stabilizację i spowolnienie dynamiki wzrostu bezrobocia, a w roku 2003 odnotowano nawet tendencje spadkowe, niemniej najwyższy w kraju wskaźnik stopy bezrobocia nadal stanowi najważniejszy do rozwiązania problem społeczno-ekonomiczny.

Widoczne są zauważalne w roku 2003 i w pierwszych miesiącach bieżącego roku pewne symptomy poprawy: zmniejsza się zarówno poziom jak i natężenie bezrobocia, co wskazuje na większą podaż miejsc pracy i ożywienie rynku, mimo trudnej sytuacji demograficznej i wkraczania kolejnych roczników wyżu w wiek produkcyjny.

Nie są to jeszcze zmiany w pełni satysfakcjonujące, jednak - mimo tego zastrzeżenia - wskazujące na pozytywne trendy skorelowane z poprawą sytuacji gospodarczej oraz działaniami samorządu wojewódzkiego i samorządów lokalnych wspomagającymi rynek pracy.

1. Uwarunkowania gospodarki regionu warmińsko-mazurskiego

Rozdział zawiera krótki opis najważniejszych uwarunkowań wpływających na sytuację gospodarczą, informacje dotyczące struktury gospodarki i nakładów inwestycyjnych oraz analizę rynku pracy wraz z jego strukturą¹.

Uwarunkowania gospodarki

Położenie

Województwo warmińsko-mazurskie obejmuje zachodnią i centralną część Pojezierza Mazurskiego. Jego powierzchnia wynosi 24203 km², co stanowi 7,5 procent całego terytorium kraju. Gęstość zaludnienia jest najniższa w Polsce i wynosi średnio 59 osób na km², przy średniej krajowej 122 osoby na km². Zaludnienie obszarów wiejskich jest dwa razy niższe niż średnio dla obszarów wiejskich w Polsce i wynosi 24,8 osób na km². Całkowita długość granic województwa szacowana jest na 925 km. Około 200 km przypada na samą Rosję a pozostała na województwa pomorskie, kujawsko-pomorskie, mazowieckie i podlaskie.

Demografia

Na koniec września 2003 roku województwo warmińsko-mazurskie zamieszkiwało 1428,8 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,7 procent całej populacji Polski. Prawie identyczny, bo wynoszący 3,6 procent był udział ludności zamieszkującej tereny miejskie całego województwa w stosunku do ogólnej liczby ludności zamieszkałej tereny miejskie Polski. Liczba mieszkańców województwa wzrastała do końca 2001 roku. Od 2002 roku tendencje te w nieznacznym stopniu zaczęły się odwracać. Jest to wynik malejącego z roku na rok przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji.

¹ Rozdział opracowano wykorzystując:

Stan i prognoza rozwoju gospodarczego regionu warmińsko-mazurskiego – opracowanie w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich (PAOW) Pod-komponent B 1: Program reorientacji, przekwalifikowań i badania gospodarki oraz lokalnych rynków pracy. Projekt: Badanie Gospodarki i Lokalnych Rynków Pracy realizowany przez konsorcjum firm: Polska Sieć Doradców Biznesu (PSDB S.A.), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR), IPSOS – Demoskop na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS). Gdańsk, maj 2003.

Raport wstępny – Rozwój zasobów ludzkich – Wspieranie lokalnych porozumień na rzecz zatrudnienia – opracowanie w ramach Programu PHARE realizowane pod nadzorem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie przez konsorcjum Bernard Brunhes International i Olsztyńską Szkołę Biznesu

Tabela. Ludność w Polsce i w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 1995 – 2003, stan na 31 XII do roku 2002 i na 30.IX w 2003 roku².

	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Polska							
Ludność ogółem (tys.)	38 609	38 667	38 654	38 644	38 633	38 218	38 195
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	105,9	105,9	105,9	105,9	105,9	106,5	106,5
Ludność w miastach w % ogółu ludności	61,8	61,8	61,8	61,8	61,8	61,7	61,6
Województwo Warmińsko- Mazurskie							
Ludność ogółem (tys.)	1 452,4	1 463,5	1 465,6	1 468,3	1 469,3	1 428,5	1 428,8
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	103,6	103,6	103,8	103,8	108,2	104,6	104,7
Ludność w miastach w % ogółu ludności	59,3	60,1	60,1	60,2	60,1	60,2	60,2

Źródło: Roczniki Statystyczne 2003, GUS Warszawa; Biuletyn Statystyczny nr 3/2002.

Województwo warmińsko-mazurskie zamieszkuje więcej kobiet niż mężczyzn. Różnica ta na koniec czerwca 2003 roku wynosiła 4,7 procent i od 1995 roku stale wzrasta. Przewaga ta jest typowym zjawiskiem dla całego kraju, chociaż w województwie proporcje te są nieco niższe.

Stopień urbanizacji regionu mierzony udziałem liczby ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności województwa jest nieco mniejszy niż średnio w Polsce. W miastach regionu żyje 60,2 procent ludności. W całej Polsce wskaźnik ten wynosi 61,6 procent. Struktura miejskiego systemu osadniczego województwa mierzona liczbą miast w stosunku do powierzchni regionu jest mniej korzystna niż przeciętnie w Polsce.

Miasta województwa warmińsko-mazurskiego są od siebie oddalone średnio o 13 km, co w warunkach polskich jest odległością dużą, mogącą stanowić barierę przestrzenną, czasową a również i ekonomiczną w dostępie do ofert pracy w miastach.

Przy gęstości zaludnienia wynoszącej niespełna 60 osób na kilometr kwadratowy województwo jest najrzadziej zaludnionym regionem kraju. Wyższy od średniej krajowej udział dzieci i młodzieży w strukturze wiekowej mieszkańców regionu pozwala przypuszczać, że - o ile nie wzrośnie zasadniczo ujemne saldo migracji - to w najbliższym dziesięcioleciu nastąpi wzrost gęstości zaludnienia.

Struktura wiekowa ludności w regionie przedstawia się następująco: 25,0% to osoby w wieku przedprodukcyjnym, 61,9% w wieku produkcyjnym i 13,1% w wieku poprodukcyjnym.

Porównanie struktury wiekowej mieszkańców województwa ze strukturą wiekową całej Polski wskazuje, że wszystkie grupy wiekowe, poza grupami 20 - 29 lat oraz powyżej 50 lat są liczniej reprezentowane w regionie niż w kraju.

² Dane od 2002 roku po korektach wynikających z Narodowego Spisu Powszechnego

Tabela. Struktura ludności wg wieku w Polsce i w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2002 roku (stan na 31 XII).³

	Wiek	0-2	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65+
Polska	%	2,9	4,2	10,7	4,9	3,6	16,1	12,9	15,6	12,3	4,2	12,8
Warmińsko-Mazurskie	%	3,1	4,6	11,9	5,4	4,0	16,0	13,0	16,0	11,3	3,7	11,0

Źródło: Rocznik statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego 2003, Rocznik statystyczny RP 2003.

Należy zauważyć, że demograficzny współczynnik obciążenia⁴ w województwie warmińsko-mazurskim jest niższy niż odpowiedni współczynnik dla kraju. Wynosi on 15,9 procent, podczas gdy w Polsce 18,4. Wynika to z relatywnie większej liczby osób w wieku od 15 do 64 lat i mniejszej liczby osób w wieku powyżej 65 lat w województwie niż w odpowiednich grupach wiekowych w Polsce.

Tendencja spadkowa przyrostu naturalnego jest wspólna zarówno dla województwa warmińsko-mazurskiego jak i dla Polski. Jednakże w regionie przyrost naturalny jest nadal znacznie wyższy niż w kraju. W 2002 roku po raz pierwszy od 1995 roku odnotowano ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego ludności kraju.

Tabela. Przyrost naturalny w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 1995–2003 (na tys. ludności).

	1995	2000	2001	2002
Polska	1,2	0,3	0,1	-0,2
Warmińsko-Mazurskie	4,2	2,6	2,3	2,0

Źródło: Rocznik Statystyczny RP 2003, Biuletyn Statystyczny województwa warmińsko mazurskiego, grudzień 2003, strona www.stat.gov.pl.

W związku z przedstawionymi powyżej danymi i zgodnie z prognozami demograficznymi GUS w okresie do 2010 roku należy spodziewać się w województwie warmińsko-mazurskim dość znacznych przyrostów liczby ludności w wieku produkcyjnym.

W latach 2000-2003 saldo migracji było ujemne, co wskazuje na wyższą skłonność mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego do przeprowadzki w inne regiony i poza granice kraju niż do osiedlenia się w województwie. Jedną z przyczyn tego zjawiska może być wysoka i rosnąca stopa bezrobocia.

Tabela. Migracje ludności w latach 2000 - 2003 w Województwie Warmińsko-Mazurskim

	2000	2001	2002	III kwartał 2003 r.
Napływ	16583	14918	16604	5397
Odływ	19044	17690	19634	5947
Saldo	-2461	-2772	-3030	-550

Źródło: Rocznik Statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego 2003, Biuletyn Statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego, grudzień 2003.

³ Brak danych z Głównego Urzędu Statystycznego za 2003 rok.

⁴ Relacja liczby osób w wieku 65 i więcej lat do osób w wieku 15-64.

Prognozowany przyrost ludności w wieku produkcyjnym stworzy dodatkową presję na regionalny rynek pracy, co oznacza konieczność utworzenia nowych miejsc pracy. W przeciwnym przypadku można oczekiwać wzrostu bezrobocia i/lub powiększenia ujemnego salda migracji.

2. Struktura gospodarki

Podmioty gospodarki narodowej

W województwie warmińsko-mazurskim na koniec grudnia 2003 roku zarejestrowano w systemie REGON około 110 tysięcy podmiotów gospodarczych, co stanowi wzrost o 5,8% w stosunku do roku ubiegłego. Wzrost dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 5% i pozostałych podmiotów o 15%.

Analizując liczbę podmiotów gospodarki narodowej należy zwrócić uwagę na fakt, iż ponad 76% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Spółki stanowiły na koniec badanego okresu ponad 10% wszystkich zarejestrowanych podmiotów. Zarówno przedsiębiorstwa państwowe jak i spółdzielnie odgrywały nieznaczną rolę w ogólnej liczbie podmiotów województwa, stanowiąc odpowiednio ok. 0,05% i 0,7%. Udział pozostałych podmiotów gospodarki narodowej wyniósł ok. 13,0%.

Biorąc pod uwagę strukturę gospodarki można stwierdzić, że województwo nie jest regionem przemysłowym. Także założenia regionalnej strategii rozwoju przyjmują ograniczony rozwój przemysłu w trosce o zachowanie środowiska naturalnego oraz walorów turystycznych.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej w Województwie Warmińsko-Mazurskim oraz zmiana ich liczby, stan na koniec grudnia 2003 roku.

Rok	Liczba podmiotów			Zmiana 2001- 2003 w %
	2001	2002	2003	
Ogółem	104340	107891	110390	+5,8
Przedsiębiorstwa państwowe	67	61	59	-11,9
Spółki	11650	11753	11856	+0,9
Spółdzielnie	774	767	761	-1,77
Osoby fizyczne	79860	82293	83928	+5,1
Pozostałe	11989	13017	13786	+15,0

Źródło: Rocznik statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego 2003, WUS Olsztyn

Wartość produkcji sprzedanej

Lata 2001 – 2002 charakteryzowały się w Polsce niskim wzrostem produkcji sprzedanej. Dopiero w 2003 roku produkcja sprzedana przemysłu wzrosła, według wstępnych szacunków o 8,4%. Dynamika produkcji sprzedanej w województwie była wyższa niż krajowa – w porównaniu do roku 2002 wzrost wynosił 10,3%, co koresponduje z ożywieniem na rynku pracy i spadkiem wskaźników bezrobocia.

Najwyższy udział produkcji sprzedanej ogółem (32,2%) ma przetwórstwo artykułów spożywczych i napojów, następnie produkcja mebli (14,3 %) i zaopatrywanie województwa w energię elektryczną (6,2 %). Niska wartość pozostałej produkcji wskazuje na potrzebę importowania produktów z poza terenu województwa.

Tabela. Struktura wartości produkcji sprzedanej przemysłu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w latach 2001- 2003 (w procentach).

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
Przemysł ogółem	100,0	100,0	100,0
w tym: przetwórstwo przemysłowe	93,4	93,6	93,8
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych i napojów	36,6	35,1	32,2
produkcja odzieży i wyrobów futrzanych	2,0	1,8	1,5
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz słomy i wikliny	5,8	5,6	5,8
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	4,3	4,4	4,6
produkcja mebli, pozostała działalność produkcyjna	13,5	13,1	14,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	6,4	6,1	6,2

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych: Biuletyn statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego, listopad 2003

Wskaźniki ekonomiczne (PKB)⁵

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wynoszący 14 065 zł jest niższy niż średnio w Polsce (19 430 zł) i kształtował się na koniec 2002 roku na poziomie 72% średniej dla Polski. Tempo wzrostu produktu krajowego brutto w regionie było nierównomierne.

Na tle regionu wybija się stolica województwa wraz z okolicznymi obszarami. Produkt krajowy brutto wytwarzany w podregionie olsztyńskim - 15 858 zł per capita - jest wyraźnie wyższy niż w pozostałych podregionach; elbląski 13 289 zł i ełcki 11 666 zł.

Różnica w wysokości PKB per capita między najbogatszym i najbiedniejszym podregionem województwa wzrosła z 3 812 zł w roku 2000 do 4 192 zł w 2002 roku. Należy zauważyć, iż dysproporcje te ulegają nieznacznym zmianom. Świadczy o tym wzrost wskaźnika obrazującego relację wartości PKB w podregionie najbiedniejszym w stosunku do najbogatszego z 0,72 w roku 2000 do 0,74 w roku 2002. Jednak w porównaniu z innymi województwami kraju warmińsko-mazurskie charakteryzuje się, mimo wszystko, małym poziomem zróżnicowania wewnętrznego i równie małym poziomem wewnętrznego zróżnicowania dynamiki wzrostu PKB.

⁵ Brak danych z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2003

3. Rynek pracy

Struktura osób pracujących i jej zmiany

Zmiana struktury pracujących jest rezultatem działania szeregu czynników, z których w warunkach polskich w ostatnich latach najważniejszymi były: wzrost wydajności pracy oraz efektywniejsze wykorzystanie siły roboczej. Te czynniki z kolei były wynikiem zmian struktury popytu wywołanych transformacją gospodarki, otwarciem gospodarki i zwiększeniem inwestycji, w tym inwestycji zagranicznych, liberalizacji wymiany handlowej oraz wzrostu konkurencji na rynkach dóbr i usług. Zmiana struktury gospodarki odpowiada zmianom w wydajności pracy i stąd należy się spodziewać, że liczba pracujących w działach gospodarki o wyższej wydajności pracy będzie się zwiększać, a liczba pracujących w działach o niższej wydajności będzie ulegała zmniejszeniu. W dłuższym okresie czasu można prognozować wzrost zatrudnienia w usługach i spadek zatrudnienia w rolnictwie. Tempo zmian struktury gospodarki i przepływu pracujących między sektorami uwarunkowane jest elastycznością zatrudnienia.

Analiza struktury gospodarki Polski i regionu warmińsko-mazurskiego jest możliwa dzięki danym i szacunkom dotyczącym liczby pracujących w poszczególnych działach gospodarki, które są publikowane przez GUS na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Tabela opisuje strukturę pracujących w gospodarce Polski i w regionie warmińsko-mazurskim w latach 2000 – 2002.

Tabela. Zmiana liczby pracujących w Polsce i w regionie warmińsko-mazurskim w latach 2000-2002⁶ w działach gospodarki (w tys. stan na 30. IX).

		2000	2001	2002	Zmiana 2000-2002	Zmiana % 2000-2002
1	2	3	4	5	6=5-3	7=100*(5/3)
Polska	Ogółem	15489	14996	14924	-565	-3,65
	Rolnictwo	4305	4290	4281	-24	-0,56
	Przemysł z budownictwem	3949	3701	3564	-385	-9,75
	Usługi	6834	6657	6705	-129	-1,89
Warmińsko- Mazurskie	Ogółem	454	440	435	-19	-4,19
	Rolnictwo	120	119	120	-1	0,83
	Przemysł z budownictwem	118	104	99	-19	-16,10
	Usługi	203	197	197	-6	-2,96

Źródło: Rocznik Statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego 2001-2003, Rocznik Statystyczny RP 2001-2003 oraz własne obliczenia.

Tabela poniżej opisuje zmiany w strukturze pracujących w gospodarce Polski i w regionie warmińsko-mazurskim w latach 2000 – 2002.

⁶ Brak danych z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2003

Tabela. Zmiana struktury pracujących w Polsce i w regionie warmińsko-mazurskim w latach 2000-2002⁷ w działach gospodarki (w procentach).

		2000	2002
Polska	Ogółem	100,0	100,0
	Rolnictwo	28,4	26,8
	Przemysł wraz z budownictwem	26,1	25,3
	Usługi	42,9	47,9
Warmińsko-Mazurskie	Ogółem	100,0	100,0
	Rolnictwo	26,5	27,4
	Przemysł wraz z budownictwem	26,1	22,8
	Usługi	44,8	49,8

Struktury pracujących w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce niewiele się różnią między sobą. Udział pracujących w rolnictwie i przemyśle w województwie jest porównywalny do udziału w Polsce. Większy jest natomiast udział zatrudnionych w usługach.

Mimo zróżnicowanego tempa spadku zatrudnienia w rolnictwie, przemyśle i usługach województwa warmińsko-mazurskiego, zmiany te nie były na tyle głębokie, aby wpłynąć w sposób znaczący na dotychczasową strukturę gospodarki województwa, w której nadal dominują usługi.

Przeciętne zatrudnienie w województwie warmińsko-mazurskim w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w grudniu 2003 roku 128,4 tys. osób. W odniesieniu do grudnia roku ubiegłego zatrudnienie zmniejszyło się o 2,6%. Wzrost zatrudnienia wystąpił jedynie w obsłudze nieruchomości i firm oraz w nauce o 1,5%. W pozostałych sekcjach zatrudnienie spadło, a najbardziej w budownictwie o 10,2%.

W okresie od stycznia do grudnia 2003r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 129,1 tys. osób i było o 3,2% niższe niż przed rokiem. W tym okresie spadek zatrudnienia wystąpił w większości sekcji. Wzrost odnotowano w obsłudze nieruchomości i firm, nauce oraz transporcie, gospodarce magazynowej i łączności.

Struktura aktywności ekonomicznej⁸

Rosnąca od 1998r. stopa bezrobocia i spadający wskaźnik zatrudnienia tj. udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, są jednym z największych problemów polskiej gospodarki. Na koniec czwartego kwartału 2002r. wskaźnik ten był mniej korzystny w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim i wynosił odpowiednio dla kraju 44,1 % a dla województwa warmińsko-mazurskiego 40,6 %, co stanowi różnicę rzędu 3,5 punktu procentowego.

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 roku wynika, że najwyższy wskaźnik zatrudnienia występuje w populacji osób z wykształceniem wyższym (76,4%), natomiast najniższy (16,7%) z wykształceniem gimnazjalnym – pełnym i niepełnym.

Wskaźnik zatrudnienia jest znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy występuje w Olsztynie (46,8%) i powiecie iławskim (43,0%), najniższy w powiecie gołdapskim

⁷ Brak danych z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2003

⁸ Dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) różnią się od danych statystycznych ze względu na odmienną metodologię

(34,4%) i bartoszyckim (34,7%). W stosunku do ludności wiejskiej wskaźnik ten wynosi 37,0%, a do ludności miejskiej 41,0%.

Wskaźnik zatrudnienia zróżnicowany jest także w zależności od płci; dla mężczyzn wynosi 45,0%, a dla kobiet 34,0%.

Dane porównujące strukturę aktywności ekonomicznej w Polsce i województwie zawarte są w tabeli poniżej.

Tabela. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w Polsce i w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 2001 - 2002 (stan na koniec IV kwartału)⁹.

Wyszczególnienie	2001	2002
	w tys.	w tys.
Polska		
Ludność ogółem	30893	31109
Aktywni zawodowo	17229	17097
- Pracujący	14043	13722
- Bezrobotni	3186	3375
Bierni zawodowo	13664	14012
Współczynnik aktywności zawodowej	55,8	55,0
Wskaźnik zatrudnienia	45,5	44,1
Warmińsko-Mazurskie		
Ludność ogółem	1096	1123
Aktywni zawodowo	599	606
- Pracujący	457	456
- Bezrobotni	142	150
Bierni zawodowo	497	517
Współczynnik aktywności zawodowej	54,7	54,0
Wskaźnik zatrudnienia	41,7	40,6

Źródło: Rocznik Statystyczny województwa warmińsko-mazurskiego 2003, Rocznik Statystyczny RP 2003.

Według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w województwie warmińsko-mazurskim, współczynnik aktywności zawodowej tj. procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności, na koniec badanego okresu ukształtował się na poziomie 54 % i był niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 0,7%. Dla Polski wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 55% i w stosunku do identycznego wskaźnika regionu był niższy o 1punkt procentowy.

⁹ Brak danych z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2003

4. Bezrobocie

4.1 Tendencje w poziomie bezrobocia

Począwszy od 1998 roku poziom bezrobocia wzrastał, od 119 tys. do ponad 178 tys. w roku 2001 i dopiero w roku 2002 zauważalne są pewne symptomy poprawy – liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 724 osoby, czyli o 1%. Tendencja spadkowa utrzymała się również w 2003 roku: liczba bezrobotnych wynosiła w końcu grudnia 170 431 osób. Szczegółowe dane przedstawia tabela:

Tabela. Dynamika wzrostu bezrobocia w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 1998 – 2003; stan na 31.XII.

Lata	Liczba bezrobotnych	Wzrost/spadek do poprzedniego roku	Wzrost/ do 1998 roku	% wzrostu/spadku do poprzedniego roku	% wzrostu do roku 1998
1998	119 540	x	x	x	x
1999	142 443	22 903	22 903	19,2	19,2
2000	158 150	15 707	38 610	11,0	32,3
2001	178 353	20 203	58 813	12,8	49,2
2002	176 629	- 1 724	57 089	- 1,0	47,8
2003	170 431	- 6 198	50 891	-3,5	42,6

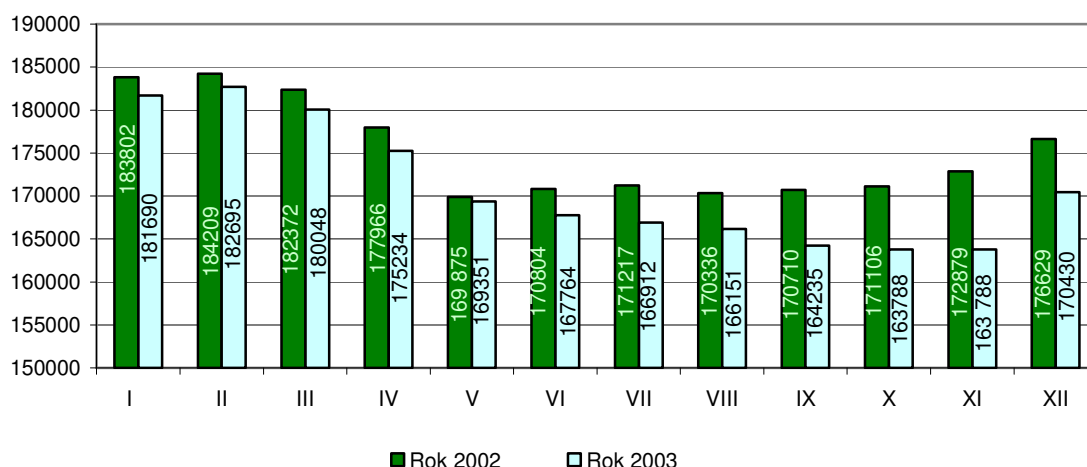
Źródło: GUS oraz dane WUP w Olsztynie.

Wysoki poziom bezrobocia wynika z jednoczesnego występowania szeregu procesów i uwarunkowań generujących to zjawisko. Wśród nich na pierwszym miejscu należy wymienić tempo wzrostu gospodarczego i powiązany z nim nieznaczny, przynajmniej na razie, wzrost liczby miejsc pracy. Wysoki poziom bezrobocia stymulowały również inne obiektywne uwarunkowania, przede wszystkim takie jak:

- wchodzenie na rynek pracy licznych roczników wyżu demograficznego,
- procesy restrukturyzacyjne w gospodarce i zatrudnieniu,
- ograniczenia w interwencyjnych działaniach państwa na rzecz rynku pracy spowodowane trudnościami budżetowymi.

Sezonowe trendy fluktuacji bezrobocia opisane są szczegółowo w Załączniku - Tabele Statystyczne (str. 61) oraz przedstawione na wykresie poniżej:

Wykres. Bezrobotni zarejestrowani w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 2002 – 2004.

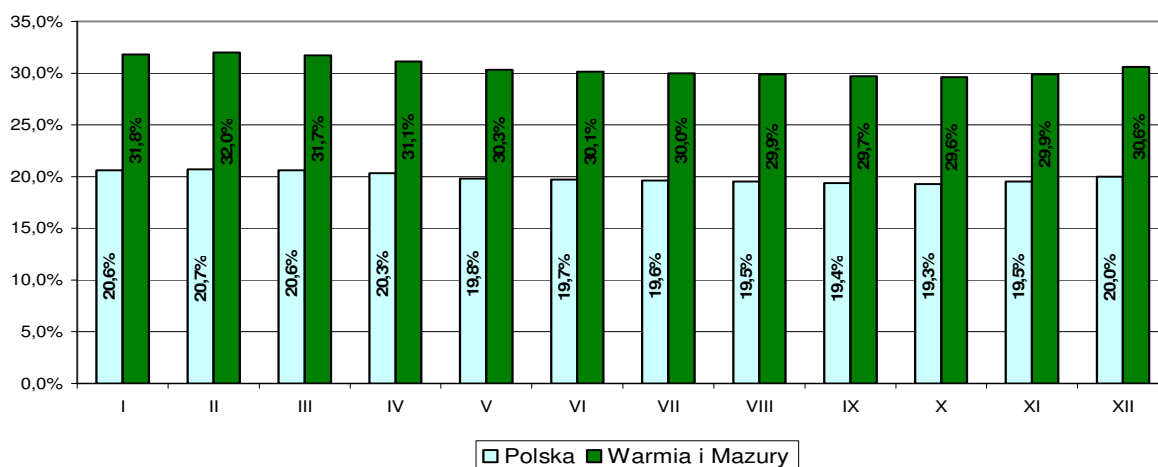
Liczba bezrobotnych sytuuje województwo na 12 miejscu w kraju. Największą liczbę bezrobotnych zarejestrowano w województwie mazowieckim - 363,6 tys. osób oraz śląskim - 325,5 tys. osób. Najniższą w województwach; podlaskim – 81,3 tys. i opolskim – 81,6 tys. osób.

Bezrobocie w regionie stanowi 5,4% ogólnej liczby bezrobotnych w Polsce (3175,7 tys. osób).

4.2 Stopa bezrobocia

Od pięciu lat województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się najwyższym w kraju natężeniem bezrobocia. Wskaźnik stopy bezrobocia mierzony stosunkiem liczby bezrobotnych do czynnych zawodowo mieszkańców regionu, na koniec 2003 roku wynosił 30,6%.

Wykres. Stopa bezrobocia w Województwie Warmińsko-Mazurskim w roku 2003

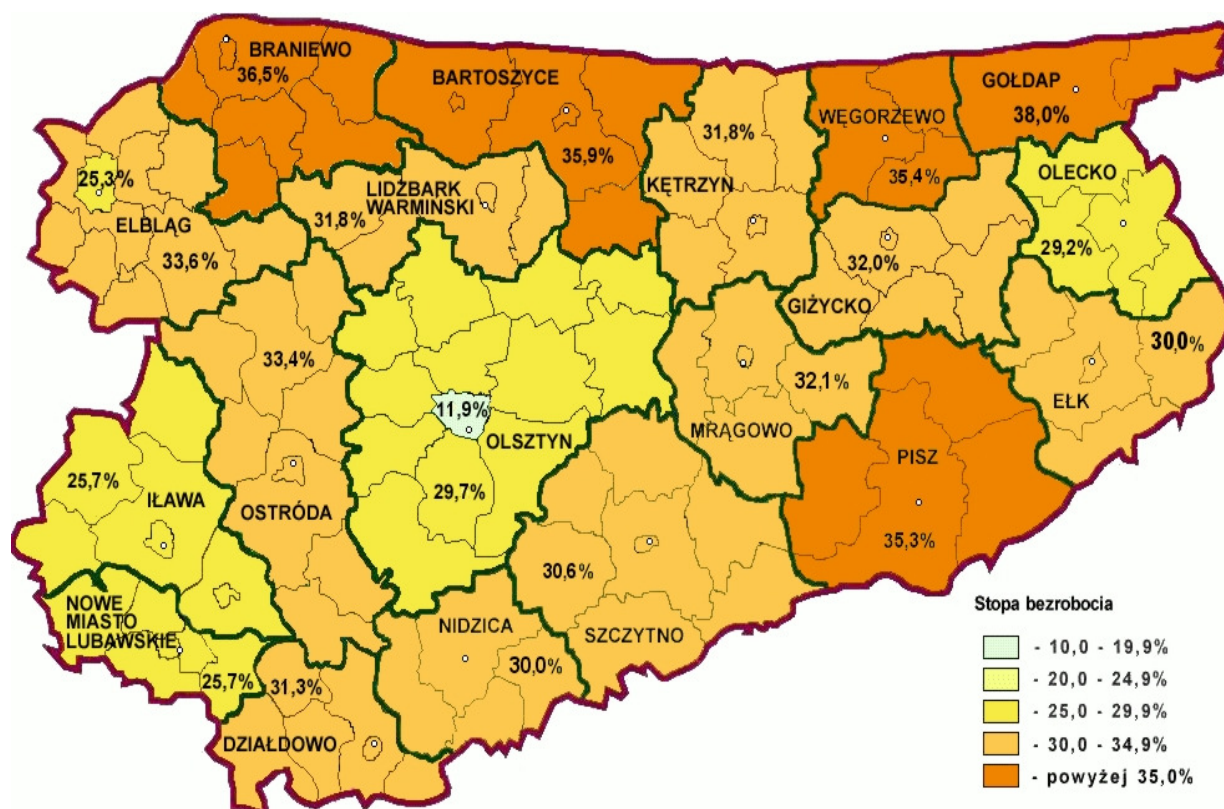
Sytuacja na lokalnych, czyli powiatowych rynkach pracy jest zróżnicowana. Można wyodrębnić trzy grupy powiatów:

Grupa pierwsza, do której należy przede wszystkim Olsztyn z najniższą w regionie stopą bezrobocia – 11,9% oraz Elbląg, gdzie stopa bezrobocia jest wprawdzie wysoka (25,3%), ale niższa od średniej wojewódzkiej. Rynek pracy w powiatach grodzkich jest najbardziej elastyczny, stwarza również możliwość zatrudnienia osobom zamieszkałym w otaczających je powiatach ziemskich.

Drugą grupę stanowią powiaty: ełcki, giżycki, iławski, kętrzyński, mrągowski, nidzicki, nowomiejski, olecki, olsztyński ziemski i szczycieński, w których przy wysokiej i wyższej od średniej wojewódzkiej stopie bezrobocia rynek pracy jest względnie elastyczny a problemy związane z wysokim zatrudnieniem w rolnictwie są mniej dokuczliwe niż w ostatniej grupie powiatów.

Do grupy trzeciej zalicza się powiaty: bartoszycki, braniewski, działdowski, elbląski, gołdapski, ostródzki, piski i węgorzewski. Są to powiaty o bardzo wysokim udziale pracujących w rolnictwie, na co wpływ ma przede wszystkim żuławski powiat elbląski. W tej grupie znalazły się powiaty o bardzo wysokiej stopie bezrobocia i niskiej elastyczności lokalnych rynków pracy.

Mapa. Stopa bezrobocia w Województwie Warmińsko – Mazurskim

Spośród 21 powiatowych urzędów pracy, tylko cztery urzędy odnotowały na swoim terenie stopę bezrobocia poniżej wskaźnika wojewódzkiego: elbląski grodzki, iławski, nowomiejski i olsztyński grodzki.

W pięciu powiatach – bartoszyckim, braniewskim, gołdapskim, piskim i węgorzewskim bezrobocie przekroczyło bardzo wysoki wskaźnik - 35%.

W pozostałych powiatach bezrobocie wahało się od 29% do 35%, co też jest wskaźnikiem wysokim, tym bardziej, że w niektórych gminach wskaźnik ten przekroczył nawet 50%.

W ujęciu przestrzennym obok stopy bezrobocia istotna jest także ilość bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych odnotowano w powiecie ostródzkim 14 546 (8,5% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie), mieście Elblągu 12 942 (7,6%) oraz w mieście Olsztynie 12 643 (7,4%); najmniej w powiatach: węgorzewskim 3 634 (2,1%), nidzickim 4 171 (2,4%) i oleckim 4 278 (2,5%).

Sytuacja regionu na tle kraju oraz innych województw przedstawia się następująco:

- stopa bezrobocia jest wyższa o 10,6 punktu procentowego od średniej krajowej, w porównaniu do 2002 roku zmniejszyła się 0,5 punktu procentowego,
- województwo należało do grupy 7 województw, w których nastąpiło obniżenie stopy bezrobocia. Wyższy spadek stopy bezrobocia niż w naszym województwie odnotowano tylko w województwie podlaskim (o 0,7 punktu procentowego).
- pod względem stopy bezrobocia (30,6%) warmińsko – mazurskie zajmuje pierwszą pozycję; w następnym w kolejności województwie zachodnio – pomorskim stopa bezrobocia wynosi 28,2%, a najniższy wskaźnik notuje się w województwie mazowieckim – 15,1%,

Tabela. Stopa bezrobocia w Polsce i w wybranych województwach; stan na 31 XII

	Stopa bezrobocia		Poziom bezrobocia
Wyszczególnienie	2002	2003	2003
Polska	20,0	20,0	3 176 674
Warmińsko-Mazurskie	31,1	30,6	170 430
Pomorskie	22,4	22,6	191 525
Kujawsko-Pomorskie	24,4	24,7	212 066
Mazowieckie	15,2	15,1	363 554
Podlaskie	17,7	17,0	81 274
Zachodnio-Pomorskie	27,8	28,2	59 000

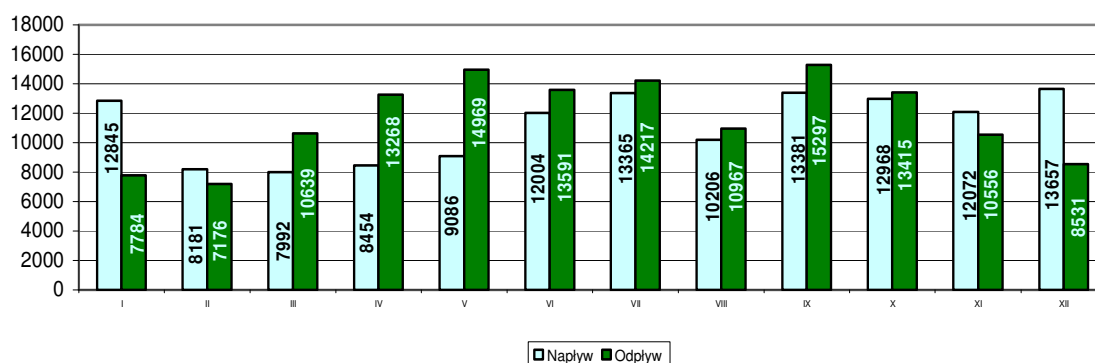
Źródło: GUS

4.3 Płynność bezrobocia

Płynność bezrobocia wyrażająca się skalą napływu i odpływu jest jednym z podstawowych parametrów charakteryzujących sytuację na rynku pracy. W roku 2003 liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmieniała się osiągając minimum w październiku (163788 osób) i maksimum w lutym (182695 osób).

Podobnym wahaniom podlegała liczba nowo rejestrowanych (napływ) bezrobotnych i wyłączeń bezrobotnych z ewidencji (odpływ).

Wykres. Ruch bezrobotnych w Województwie Warmińsko-Mazurskim

W roku 2003 status osoby bezrobotnej przyznano 134 211 osobom, tj. o 7 456 osób (5,9%) więcej niż przed rokiem, z czego:

- po raz pierwszy - 30 508 osobom; rok 2002 - 32 283 osoby
- kolejny raz – 103 703 osobom; rok 2002 - 94 472 osoby.

Powodem kolejnych rejestracji było przede wszystkim:

- zakończenie prac interwencyjnych – 1 283 osoby; rok 2002 – 413 osób
- robót publicznych – 4 533 osoby; rok 2002 - 1 076 osób
- ukończenie szkolenia – 7 546 osób; rok 2002 – 4 772 osoby.

W analizowanym okresie wyrejestrowano 140 410 osób, tj. o 11 9301 osób więcej niż w roku 2002. Połowa wyrejestrowanych podjęła zatrudnienie (70 957 osób); przed rokiem – 51,4% (66 072 osoby), a blisko jedna trzecia (40 761 osób) utraciła status bezrobotnego z powodu nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy; przed rokiem – 30,9% (39 631 osób).

Rozpatrując przyczyny wyłączeń z powodu nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy powiatowe urzędy pracy najczęściej wskazują:

- zlekceważenie przez bezrobotnego obowiązku zgłoszenia się w wyznaczonym terminie – 30,3% wskazań,
- nielegalne podjęcie pracy – 23,4%,
- brak środków materialnych na dotarcie do urzędu pracy – 12,6%,
- podjęcie legalnej pracy i nie powiadomienie o tym fakcie urzędu pracy – 10,3%,
- wyjazd z miejsca zamieszkania w celu innym niż praca – 8,9%,

- choroba własna lub członka rodziny – 6,8%,
- inne problemy z dojazdem – 3,9%,
- inne problemy rodzinne – 3,9%,
- brak wiary w skuteczność urzędu - 3,7%,
- obawa lub strach przed urzędową procedurą – 1,8%,
- niechęć do kontaktów z urzędami – 1,8%.

Kolejną przyczyną wyłączeń z ewidencji są skierowania bezrobotnych na szkolenia lub staż u pracodawcy - 14 862 osoby (10,6%); rok 2002 - 8 956 osób (7%).

Mobilność rynku pracy mierzona liczbą napływów i odpływów ograniczona jest przez nasilające się bezrobocie długotrwałe: prawie 54% bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, prawie 40% od jednego do 12 miesięcy, a tylko 6% krócej niż miesiąc. Wynika z tego, iż aktywnie na rynku pracy funkcjonuje mniej niż połowa bezrobotnych.

Wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażony stosunkiem liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie, do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie, wynoszący dla województwa warmińsko – mazurskiego 52,9% jest zróżnicowany przestrzennie.

Tabela: Płynność rynku pracy w Województwie Warmińsko – Mazurskim w roku 2003

PUP	Napływ	Odpływ	Podjęcia pracy	Wskaźnik płynności w %
1	2	3	4	5
Bartoszyce	7143	7174	3842	53,79
Braniewo	4314	4279	2199	50,97
Działdowo	6495	6894	3691	56,83
Elbląg grodzki	10009	10999	5048	50,43
Elbląg ziemski	6225	6319	3439	55,24
Elk	7875	8395	4029	51,16
Giżycko	6195	6236	2932	47,33
Gołdap	3059	3082	1689	55,21
Iława	7927	8770	4726	59,62
Kętrzyn	6797	7084	3314	48,76
Lidzbark Warm	3887	4010	2304	59,27
Mrągowo	5456	5653	3259	59,73
Nidzica	3402	3368	1764	51,85
Nowe Miasto Lub.	3913	4212	2313	59,11
Olecko	3755	3848	1975	52,60
Olsztyn grodzki	10850	11468	5111	47,11

Olsztyn ziemski	10611	11113	5858	55,21
Ostróda	10470	11188	5602	53,51
Pisz	5868	6055	3019	51,45
Szczytno	7059	7359	3256	46,13
Węgorzewo	2901	2904	1587	54,71
Województwo	134211	140410	70957	52,87

4.4 Struktura regionalnego bezrobocia

Niekorzystna struktura bezrobocia, zwłaszcza niektórych subpopulacji bezrobotnych, powoduje utrwalenie dotkliwych społecznie i ekonomicznie cech regionalnego rynku pracy. Dotyczy to przede wszystkim:

- hermetyzacji rynku pracy dla osób z niskimi kwalifikacjami i o niskim poziomie wykształcenia,
- braku miejsc pracy dla osób w najmłodszych grupach wiekowych (18-24 lata),
- wydłużania się okresu pozostawania bez pracy, szczególnie mieszkańców wsi, w tym osiedli popegeerowskich,
- zmniejszania się udziału osób z uprawnieniami zasiłkowymi.

Tabela. Wybrane kategorie bezrobotnych w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 2002-2003 (stan na 31.12)

Kategorie bezrobotnych	Rok 2002	Rok 2003	Wzrost/ spadek do 2002 w %	Rok 2002 Udział w ogóle bezrob. w. %	Rok 2003 Udział w ogóle bezrob. w %
Zarejestrowani ogółem	176 629	170 430	-3,5	100,0	100,0
w tym:					
-poprzednio pracujący	137 660	132 338	-3,9	77,9	77,6
-dotychczas niepracujący	38 969	38 092	-2,2	22,0	22,3
-niepełnosprawni	2 497	3 265	30,7	1,4	1,9
-zamieszkali na wsi	84 337	82 402	-2,3	47,7	48,3
-absolwenci	7 132	6 826	-4,3	4,0	4,0
-bez prawa do zasiłku	143 661	140 458	-2,2	81,3	82,4
-z prawem do zasiłku	32 968	29 972	-9,1	18,7	17,6

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01, obliczenia własne

Spadek ogólnej liczby bezrobotnych w roku 2003 w stosunku do roku poprzedniego przeniósł się na wszystkie kategorie wyszczególnione w tabeli z wyjątkiem osób niepełnosprawnych – wzrost o 768 osób, to jest 23,5%. Wynika to z pogorszenia się warunków ekonomicznych funkcjonowania zakładów pracy chronionej, co skutkowało zwolnieniami i ograniczeniem przyjęć do pracy osób niepełnosprawnych.

Tabela. Bezrobotni według cech socjodemograficznych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2002-2003 (stan na 31.XII).

Kategoria bezrobotnych		Rok 2002	Rok 2003	Wzrost/ spadek do 2002 w %	Rok 2002 Udział w ogóle bezrobotnych w %	Rok 2003 Udział w ogóle bezrobotnych w %
Ogółem		176629	170430	-3,5%	100,0	100,0
Wykształcenie	- wyższe	4856	5248	8,1%	2,7	3,1
	- policealne i średnie zawodowe	32681	31796	-2,7%	18,5	18,7
	- ogólnokształcące	9985	10541	5,6%	5,7	6,1
	- zas. zawodowe	60151	57072	-5,1%	34,1	33,5
	- gimnazjalne i poniżej	68956	65773	-4,6%	39,0	38,6
Wiek bezrobotnych	-15-17	8	5	-37,5%	0,005	0,003
	-18-24	45704	41906	-8,3%	25,9	24,6
	-25-34	47496	46320	-2,5%	26,9	27,2
	-35-44	42823	39832	-7,0%	24,2	23,3
	-45-54	36732	37868	3,1%	20,8	22,2
	-55-59	3306	3900	18,0%	1,9	2,3
	-60-64	560	599	7,0%	0,3	0,4
Czas pozostawiania bez pracy	- do 1-go miesiąca	10577	10579	0,0%	6,0	6,1
	1-3	21144	22641	7,1%	12,0	13,3
	3-6	21631	20544	-5,0%	12,2	12,1
	6-12	27421	24976	-8,9%	15,5	14,7
	12-24	34738	30121	-13,3%	19,7	17,7
	pow.24	61118	61569	0,7%	34,6	36,1

Źródło: sprawozdawczość MPiPS-01 o rynku pracy, obliczenia własne

W dalszej części opracowania przedstawiono charakterystykę zmian zachodzących w poszczególnych kategoriach osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia, wieku oraz czasu pozostawiania bez pracy.

Bezrobotni według wykształcenia

Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym - 38,6% i zasadniczym zawodowym - 33,5%, chociaż udział tej populacji w ogóle bezrobotnych od dwóch lat spada.

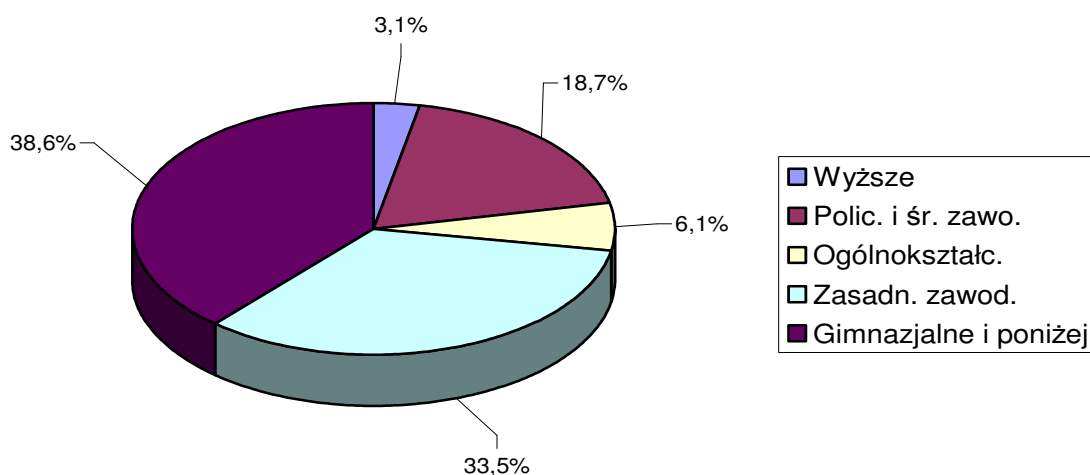
Niepożądanym zjawiskiem z punktu widzenia społecznego i ekonomicznego jest wzrastający udział w populacji bezrobotnych osób z wykształceniem wyższym - obecnie 3,1%.

Można zaobserwować pewną zależność między poziomem wykształcenia bezrobotnych, a okresem pozostawania bez pracy: im niższe wykształcenie tym większe ryzyko znalezienia się w gronie bezrobotnych.

Według NSP, stopa bezrobocia dla osób z wykształceniem wyższym wynosi tylko 6,8%. Dla osób z wykształceniem niepełnym gimnazjalnym i gimnazjalnym prawie 42%, dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 35,1%, a z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 29,4%.

Najkrócej na bezrobociu przebywają osoby z wykształceniem wyższym i absolwenci liceów ogólnokształcących.

Wykres. bezrobotni wg. wykształcenia

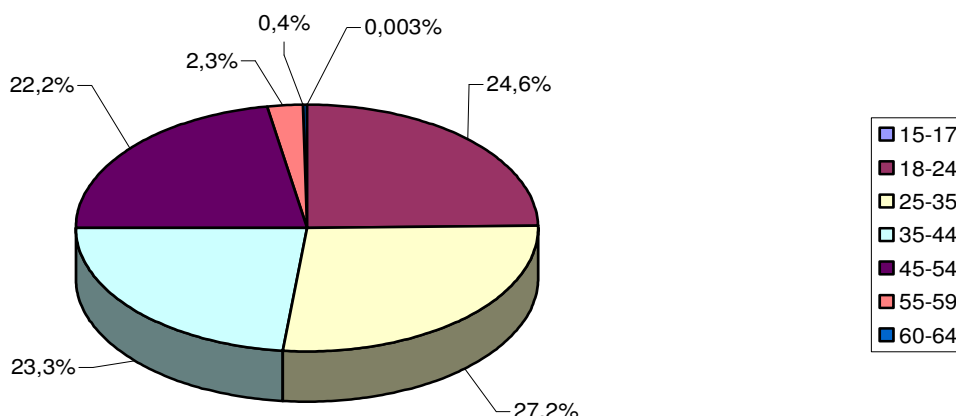
Bezrobotni mężczyźni charakteryzowali się mniej korzystną strukturą wykształcenia niż kobiety. Podobnie bezrobotni mieszkańcy wsi mieli gorsze wykształcenie niż mieszkańcy miast.

Bezrobotni według wieku

Regionalne bezrobocie cechuje wysoka reprezentacja osób młodych. Bezrobotni do 34 roku życia to 51,8% (88 231 osób) populacji. W grupie tej młodzież w wieku 18 - 24 lata stanowi 24,6% (41 906 osób), co przy udziale tej kategorii wiekowej w ogólnej populacji mieszkańców województwa wynoszącym około 13% oznacza wysoką nadreprezentację młodzieży wśród osób pozostających bez pracy. Jednak udział tej grupy młodzieży w strukturze zmniejszył się z 25,9% do 24,6 % tj. o 1,3 punktu procentowego.

Niewielką tendencję spadkową obserwujemy również w grupie bezrobotnych w wieku 34 - 44 lata (0,9 punktu procentowego), natomiast więcej niż przed rokiem jest bezrobotnych w wieku 45 - 54 lata (o 1,4 punktu procentowego) oraz w najstarszej grupie wiekowej 55 lat i powyżej, chociaż kategoria ta reprezentowana jest najmniej licznie (2,7% w populacji bezrobotnych). Rozkład danych przedstawiono na wykresie:

Wykres. Bezrobotni wg. wieku

Występuje zróżnicowanie natężenia bezrobocia w zależności od wieku bezrobotnych. Najwyższa stopa bezrobocia występuje wśród młodzieży 18-24 lata i wynosi około 49%. Drugą w kolejności jest grupa 25-34 lata – 28%. Najniższa stopa bezrobocia jest w grupie powyżej 55 roku życia i wynosi około 12%.

Długotrwale bezrobotni

Istotnym, z punktu widzenia mobilności jest czas pozostawania bez pracy. Prawie 54% bezrobotnych w regionie pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, z czego 36,1% powyżej dwóch lat. Ta ostatnia kategoria bezrobotnych stanowi szczególną grupę, zagrożoną wykluczeniem społecznym. W populacji długotrwale bezrobotnych udział kategorii demograficznych i społeczno - zawodowych przedstawia się następująco:

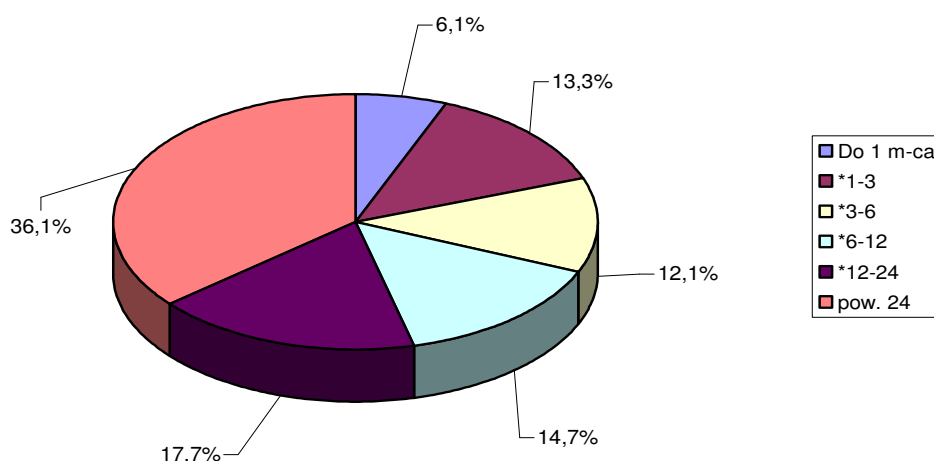
- Długotrwale bezrobotni, tj. pozostający poza obiegiem rynku pracy od 12 do 24 miesięcy stanowili 17,7% ogółu bezrobotnych, zatem zjawisko stanowi ważny problem polityki rynku pracy w województwie.
- Bezrobotni pozostający w ewidencji ponad 24 miesiące stanowili 36,1% (wzrost do 2002 roku o 1,5 punktu procentowego).
- Kobiety stanowiły 49,2%, mężczyźni natomiast 50,8% zbiorowości długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.
- Młodzież w wieku 18 - 24 lata reprezentowana była w 27,0%, osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 lata stanowili 26,6%, 35 - 44-latków było 22,5%. Natomiast przedstawicieli wieku średniego sytuujących się pomiędzy 45 a 54 rokiem życia było 21,6%.
- Bezrobotni legitymujący się wykształceniem gimnazjalnym i niższym stanowili 36,1%, absolwenci szkół zasadniczych zawodowych – 34,7 %, z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym - 19,9%, absolwenci liceów ogólnokształcących 6,5%, absolwenci wyższych uczelni - 1,7% w ogóle długotrwale bezrobotnych.

- Prawie 34,0% długotrwale bezrobotnych legitymuje się stażem pracy do 5 lat, 22,0% populacji nie posiada żadnego stażu zawodowego. Blisko 30,0% bezrobotnych ma długoletnie doświadczenie zawodowe – od 10 do 30 lat.

Reasumując można stwierdzić, że długotrwale bezrobotni to przede wszystkim ludzie legitymujący się niskim poziomem wykształcenia oraz krótkim lub całkowitym brakiem stażu pracy.

Wykres pokazuje populację długotrwale bezrobotnych na tle innych grup, według czasu pozostawania bez pracy.

Wykres. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Długotrwale bezrobotni najliczniej występują na wsi. Powiaty o najwyższym udziale długotrwale bezrobotnych to: goldapski – 64,5% ogólnej liczby bezrobotnych, lidzbarski – 58,5%, ostródzki – 58,3%, braniewski – 57,8%. Najmniej bezrobotnych długotrwale jest w mieście Olsztynie – 48,0%, powiecie szczycieńskim - 50,0%, kętrzyńskim - 50,9%.

Bezrobotni według ostatniego miejsca pracy

Prawie 70% bezrobotnych jako ostatnie miejsce zatrudnienia podaje sześć sekcji działalności: rolnictwo i leśnictwo, działalność produkcyjna, budownictwo, handel, administracja publiczna, pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna. Najwyższy udział wśród zgłoszonych ofert mają oferty pracy w przetwórstwie przemysłowym, administracji publicznej, handlu i budownictwie.

Tabela. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

Lp.	Sekcje wg. Europejskiej Klasyfikacji Działalności	Liczba bezrob.	Udział w ogóle bezrob.	Oferty pracy	Udział w ogóle ofert
1.	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	12397	7,3	1297	3,2
2.	Rybołówstwo i rybactwo	126	0,1	31	0,1
3.	Górnictwo i kopalnictwo	302	0,2	38	0,1
4.	Przetwórstwo przemysłowe	27671	16,2	9454	23,2
5.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1161	0,7	454	1,1
6.	Budownictwo	13038	7,7	3680	9,0
7.	Handel hurt. i detal., napr. pojazd. mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	21553	12,6	6128	15,0
8.	Hotele i restauracje	3875	2,3	1252	3,1
9.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3934	2,3	1236	3,0
10.	Pośrednictwo finansowe	1357	0,8	945	2,3
11.	Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	4515	2,6	1981	4,9
12.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	12085	7,1	9078	22,2
13.	Edukacja	2454	1,4	1434	3,5
14.	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	4355	2,6	1485	3,6
15.	Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna, indywidualna	6231	3,7	2330	5,7
16.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1077	0,6	3	0,0
17.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	3	0,0	0	0,0
18.	Działalność nie zidentyfikowana	16204	9,5	0	0,0
19.	Razem (w. od 01 do 18)	132338	77,6	40826	100,0
20.	Dotychczas niepracujący	38092	22,4	0	0,0
21.	Ogółem (w. 19+20)	170430	x	40826	x

Bezrobotni mieszkańcy wsi

W stosunku do roku ubiegłego liczba bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie spadła z 84 337 osób do 82 402, tj. o 1935,(2,3%). Zwiększył się natomiast udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 47,7% do 48,3% (średnia dla kraju 41,7%).

Udział mieszkańców wsi w ogólnej populacji bezrobotnych jest zróżnicowany przestrzennie: największy obserwujemy w powiatach:

- nowomiejskim – 76,7%,
- elbląskim ziemskim – 71,8%,
- olsztyńskim ziemskim – 67,8%.

Niższy niż przeciętnie w województwie w powiatach:

- piskim – 44,6%,
- lidzbarskim – 45,1%,
- giżyckim – 47,2%,
- ełckim – 46,4%.

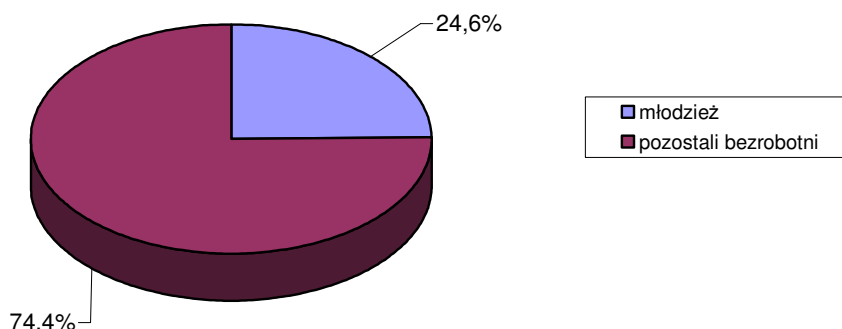
W roku 2003 zarejestrowało się 58085 osób z obszarów wiejskich. „Odływ” tej kategorii bezrobotnych wynosił 60020 osób, z czego ponad 50% (30 574) z powodu podjęcia pracy. Aż 75% podejmujących pracę skorzystało z zatrudnienia subsydiowanego ze środków Funduszu Pracy.

Wśród ogółu bezrobotnych rozpoczynających szkolenia lub staże, aż 76,2% (6 586 osób) stanowili mieszkańcy wsi.

Bezrobotna młodzież

W województwie warmińsko-mazurskim bezrobocie dotyka przedstawicieli wszystkich przedziałów wiekowych, również tego lokującego się pomiędzy 18 a 24 rokiem życia.

Wykres. Młodzież w ogólnym bezrobociu

Młodzi ludzie, wchodzący na rynek pracy i zdobywający pierwsze doświadczenia zawodowe stanowili 24,6% ogółu bezrobotnych (41 906 osób), to jest o 1,3 punktu procentowego mniej niż w roku 2002.

Duża część młodych bezrobotnych przejawia pewną aktywność zatrudnieniową. W roku 2003 pracę podjęło 20 248 osób, co stanowi 36% całego odpływu młodzieży. Ponad 16% (9 105) rozpoczęło staż lub szkolenia zawodowe.

Znaczny odsetek młodzieży podejmującej pracę (77,4%, tj. 15672 osób) skorzystał z pracy niesubsydiowanej, co oznacza wyższy niż w całej populacji popyt na pracę ludzi młodych i lepszą ich sytuację na rynku pracy.

W grupie młodzieży, szczególną kategorię stanowią absolwenci szkół ponadgimnazjalnych. Na koniec 2003 roku było ich 6 826, z czego z wykształceniem:

- wyższym – 1 257 osób, tj. 18,4%,

- policealnym i średnim zawodowym – 2 316 osób, tj. 34,0%,
- średnim ogólnokształcącym – 1 232 osoby, tj. 18,0%,
- zasadniczym zawodowym – 1 942 osoby, tj. 28,5%,
- pozostałym – 79 osób, tj. 1,2%.

Niekorzystnym zjawiskiem jest wzrastający udział absolwentów z wykształceniem wyższym, chociaż ogólna liczba bezrobotnych absolwentów w stosunku do roku 2002 spadła o 306 osób. Absolwenci stanowili 4% całkowitej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

W roku 2003 status bezrobotnego absolwenta otrzymały 22 283 osoby; Wyrejestrowano 22 589 osób, z których 5 273 (23,3%) podjęło pracę, a 1 511 (7%) szkolenia lub staż zawodowy.

Niski procent podjęć pracy przez tę kategorię bezrobotnych, jest zbliżony z preferencjami pracodawców, dla których absolwent bez doświadczenia zawodowego stanowi mało atrakcyjną ofertę zatrudnieniową.

Tabela. Bezrobotna młodzież w latach 2002 - 2003

Rok	Zarejestrowani bezrobotni		Udział młodzieży w bezrobociu 3:2	Absolwenci	Udział absolwentów w bezrobociu 5:2	Udział absolwentów w kategorii młodzież 5:3
	Ogółem	w tym młodzieży 18-24				
2002	176629	45704	25,9%	7132	4,0%	15,6%
2003	170430	41906	24,6%	6826	4,0%	16,3%

4.5 Zwolnienia grupowe

W 2003 roku 69 zakładów pracy zgłosiło zamiar rozwiązania umowy o pracę w ramach zwolnień grupowych z 2 253 pracownikami; przed rokiem odpowiednio: 77 zakładów pracy i 1 759 osób. Ostatecznie w ramach zwolnień grupowych w roku 2003 pracę utraciło 2 498 osób, zatrudnionych w 158 zakładach natomiast w roku 2002 zwolniono 1 619 osób z 122 zakładów pracy.

Tabela. Zwolnienia grupowe w 2003 roku

PUP	Zgłoszenia zwolnień		Realizacja zwolnień	
	Liczba zakładów	Liczba osób	Liczba zakładów	Liczba osób
Bartoszyce	6	68	9	68
Braniewo	1	42	3	301
Działdowo	4	89	8	82
Elbląg grodzki	17	295	14	362
Elbląg ziemski	3	27	3	27
Elk	7	95	11	68
Giżycko	2	15	2	15
Gołdap	7	77	7	42
Iława	5	174	13	180
Kętrzyn	0	0	0	0
Lidzbark Warmiński.	3	29	2	17
Mragowo	2	11	3	15
Nidzica	7	214	7	214
Nowe Miasto Lub.	0	0	0	0
Olsztyn grodzki	19	403	31	398
Olsztyn ziemski	9	178	16	178
Ostróda	6	163	8	168
Olecko	3	222	6	235
Pisz	9	117	8	95
Szczytno	3	34	6	32
Węgorzewo	0	0	6	33
Województwo	69	2253	158	2458

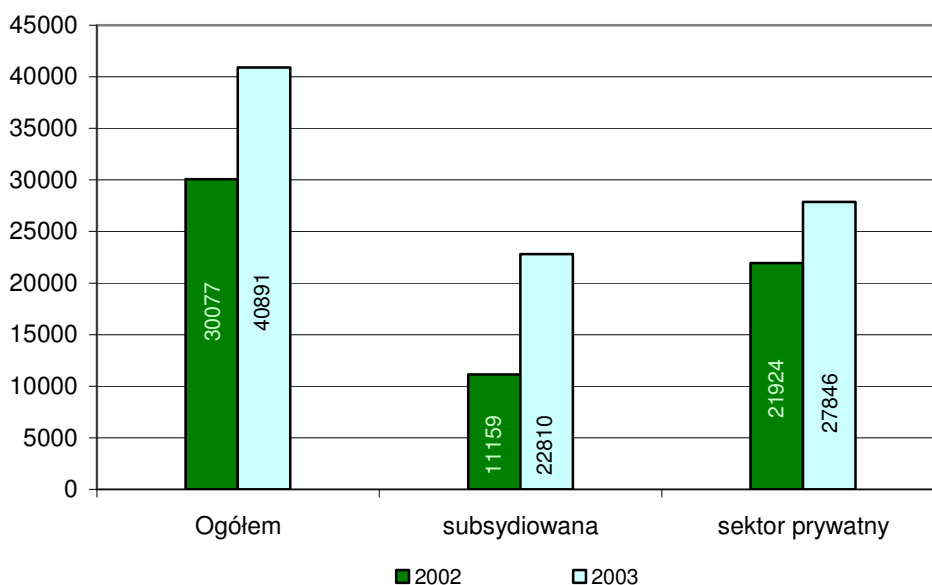
4.6 Oferty pracy

W roku 2003 pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 40 891 ofert, o 10 814 (26,5%) więcej niż przed rokiem, w tym:

- 22 810 ofert pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy, tj. ponad dwukrotnie więcej niż w roku 2002,
- 18 081 ofert pracy niesubsydiowanej, tj. o 837 mniej niż przed rokiem.

Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 55,8% ogółu zgłoszonych propozycji pracy i pochodziły przede wszystkim z sektora prywatnego (68,1%, tj. 27 846 ofert).

**Wykres. Oferty pracy w Województwie Warmińsko-Mazurskim
w latach 2002 – 2003**

Wśród zgłoszonych ofert pracy więcej odnosi się do stanowisk robotniczych, natomiast mniej ofert zgłoszono na stanowiska nierobotnicze.

Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- robotników gospodarczych – 4 834 oferty,
- sprzedawców – 3 904 oferty,
- pracowników obsługi biurowej – 2 619 ofert,
- pracowników administracji (technik administracji) – 1 696 ofert,
- robotników budowlanych – 1 929 ofert,
- stolarzy – 1 748 ofert,
- robotników drogowych – 1 507 ofert,
- szwaczek – 1 362 oferty.

Zgłoszone w 2003 roku oferty pracy poddane zostały analizie, pozwalającej na agregację danych poprzez określenie liczby ofert zarejestrowanych w powiatowych urzędach oraz liczby bezrobotnych według 10 podstawowych grup zawodowych. Dla celów prognostycznych istotne jest wskazanie grup zawodowych stanowiących główne źródło napływu do bezrobocia.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż analizowane były jedynie oferty pracy zgłaszane do powiatowych urzędów pracy. Informacje o ofertach pracy według grup zawodowych w porównaniu z liczbą bezrobotnych przedstawia tabela:

Tabela. Bezrobotni i oferty pracy według grup zawodów i specjalności w Województwie Warmińsko – Mazurskim, stan na 31.12.2003 r.

Lp.	Nazwa grupy zawodowej	Bezrobotni		Ilość zgłoszonych ofert pracy w roku
		Liczba	Procent	
I.	Wyżsi urzędnicy i kierownicy	455	0,3	153
II.	Specjaliści	6 394	3,7	2 018
III.	Technicy i inny średni personel	18 201	11,7	4 649
IV.	Pracownicy biurowi	6 480	3,8	3 705
V.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	25 536	15,0	5 046
VI.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9 644	5,7	496
VII.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	48 679	28,6	9 212
VII I.	Operatorzy i monterzy maszyn oraz urządzeń	8 206	4,8	2 781
IX.	Pracownicy przy pracach prostych	20 446	12,0	11 572
X.	Bez zawodu	26 389	15,5	1 194
	OGÓŁEM:	170 430	100	40 826

Źródło: sprawozdawczość MGIPS-01, obliczenia własne

W strukturze bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby z grupy zawodowej: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 28,6%. W dalszej kolejności znalazły się następujące kategorie:

- osoby bez zawodu, w tym absolwenci liceów ogólnokształcących – 15,5%,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 15,0%,
- pracownicy przy pracach prostych - 12,0%,
- technicy i inny średni personel - 11,7%.

Najmniejszy odsetek w strukturze bezrobotnych odnotowano wśród:

- wyższych urzędników i kierowników – 0,3%,
- specjalistów – 3,6%,
- pracowników biurowych – 3,7%,
- operatorów i monterów maszyn oraz urządzeń - 4,8%,
- rolników, ogrodników, leśników i rybaków – 5,7%.

Wśród zgłoszonych ofert pracy więcej odnosi się do stanowisk robotniczych natomiast mniej ofert zgłoszono na stanowiska nierobotnicze.¹⁰

¹⁰ Według obowiązującego nazewnictwa nie używa się podziału na stanowiska robotnicze i nierobotnicze. W niniejszym tekście odstąpiono od tej zasady ponieważ wyodrębnienie tych kategorii dobrze przedstawia główne segmenty rynku pracy.

W 2003 roku bezrobotnych w zawodach robotniczych było: 102 823 osoby, co stanowi 60,3% ogółu pozostających bez pracy w województwie oraz 67 607 osób w zawodach nierobotniczych, to jest 39,7% bezrobotnych.

Z analizy materiału statystycznego wynika, iż w roku 2003, w stosunku do roku 2002, nastąpił spadek bezrobocia o 6 198 osób - 3,5%, przy jednoczesnym wzroście o 10 749 ofert pracy – 26,3%.

Najbardziej liczba bezrobotnych wzrosła w grupie zawodowej: technicy i inny średni personel - wzrost o 2 781 osób, to jest o 2,3%. Co istotne, w zbiorowości tej odnotowano równocześnie wzrost o 2 804 oferty pracy.

Stosunkowo największy spadek bezrobocia, bo o 3 156 osób (1,9%), wystąpił w grupie zawodowej pracowników biurowych. W populacji tej nastąpił jednocześnie spadek o 132 oferty pracy. Także w grupie zawodowej: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy nastąpił spadek bezrobocia o 2856 osób, to jest o 0,6%, przy wzroście o 1 905 ofert pracy.

Bezrobocie w takich grupach zawodowych jak: wyżsi urzędnicy i kierownicy, specjaliści, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, operatorzy i monterzy maszyn oraz urządzeń utrzymuje się od dwóch lat na niezmiennym poziomie.

Analiza zarejestrowanych ofert pracy pozwala na stwierdzenie, iż od kilku lat najwięcej ofert pracy dotyczy zawsze pięciu podstawowych grup zawodów:

– pracowników przy pracach prostych	– 11 572
– robotników przemysłowych i rzemieślników	– 9 212
– pracowników usług osobistych i sprzedawców	– 5 046
– techników i innego średniego personelu	– 4 649
– pracowników biurowych	– 3 705

Analiza struktury bezrobotnych absolwentów wykazuje, iż blisko jedna czwarta (24,3%) z nich wywodzi się z grupy zawodowej: technicy i inny średni personel, co piąty (20,8%) natomiast z grona robotników przemysłowych i rzemieślników. Na trzecim miejscu znajdują się absolwenci liceów ogólnokształcących, czyli osoby bez zawodu – 18,4%. Czwarte miejsce, ze wskaźnikiem 16,7% zajmują bezrobotni absolwenci z wykształceniem wyższym. Tylko 1% bezrobotnych absolwentów należy do grupy zawodowej: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim

Rok 2003 w obszarze aktywizacji bezrobotnych pod wieloma względami wyróżnił się pozytywnie w stosunku do roku 2002 a przede wszystkim:

- w stosunku do 2002 roku obserwujemy pozytywną tendencję ożywienia rynku pracy, co potwierdza analiza poziomu i natężenia bezrobocia,
- ustabilizowały się przepływy finansów Funduszu Pracy,
- zgłoszono więcej niż w roku poprzednim ofert pracy,
- wymierne efekty zatrudnieniowe przyniósł Wojewódzki Program Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”,
- realizacja programów PAOW i PHARE 2000 w widoczny sposób wpłynęła na aktywizację bezrobotnych.

Podjęcia pracy

Pracę podjęło: ogółem 70957 osób, to jest o 4 885 (6,9%) osób więcej niż przed rokiem, w tym:

- subsydiowaną z Funduszu Pracy – 16635 osób
- niesubsydiowaną – 54322 osoby

Ponad 43% wszystkich podejmujących pracę to mieszkańcy wsi.

Tabela. Podjęcia pracy w latach 2002 - 2003

Wyszczególnienie	rok 2002	rok 2003	wzrost/spadek do 2002	wzrost/spadek do 2002 w %
Ogółem, w tym:	66 072	70 957	4 885	7,4%
- subsydiowana	7 566	16 635	9 069	119,9%
- niesubsydiowana	58 506	54 322	- 4 184	- 7,2%

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowane przez urzędy pracy

Szkolenia

Szkolenia w roku 2003 podjęły 8 643 osoby, o 3 020 (53,7%) więcej niż przed rokiem. Znaczny udział w aktywizacji bezrobotnych poprzez szkolenia miały programy PAOW i PHARE 2000. W związku, z czym zmniejszył się udział szkoleń realizowanych ze środków Funduszu Pracy.

Tabela. Uczestnicy szkoleń w latach 2002 - 2003

Powiatowe Urzędy Pracy	Liczba osób skierowanych		wzrost/ spadek do 2002 w liczb.bezw.	Liczba osób, które ukończyły szkolenia		wzrost/ spadek do 2002 w liczb.bezw.
	2002	2003		2002	2003	
Bartoszyce	295	598	303	291	554	263
Braniewo	218	160	-58	215	120	-95
Działdowo	182	434	252	182	379	197
Elbląg grodzki	205	167	-38	201	165	-36
Elbląg ziemski	256	201	-55	253	162	-91
Elk	265	419	154	265	418	153
Giżycko	262	297	35	245	325	80
Gołdap	55	131	76	55	104	49
Iława	422	686	264	376	576	200
Kętrzyn	219	282	63	217	194	-23
Lidzbark	286	301	15	283	263	-20
Mragowo	303	445	142	244	424	180
Nidzica	246	392	146	202	409	207
Nowe Miasto Lub.	123	79	-44	116	65	-51
Olecko	133	111	-22	129	113	-16
Olsztyn grodzki	336	856	520	256	789	533
Olsztyn ziemski	412	1161	749	389	1055	666
Ostróda	551	788	237	506	676	170
Pisz	273	228	-45	273	219	-54
Szczytno	426	699	273	410	684	274
Węgorzewo	155	208	53	155	206	51
Województwo	5623	8643	3020	5263	7900	2637

Kierunkami szkoleń cieszącymi się największym popytem wśród bezrobotnych były:

- mała przedsiębiorczość,
- księgowość i rachunkowość,
- kursy przygotowawcze do pracy w budownictwie,
- nowoczesny sprzedawca,
- agent ochrony mienia,
- obsługa komputera i programów użytkowych,
- prawo jazdy,
- organizacja, zarządzanie i marketing,
- obsługa administracyjno-biurowa,
- obsługa turystyczna.

Prace interwencyjne

Tabela. Prace interwencyjne w latach 2002 - 2003

Powiatowe Urzędy Pracy	Osoby skierowane		wzrost/spadek do 2002 w liczbach bezwzględnych
	Rok 2002	Rok 2003	
Bartoszyce	112	403	291
Braniewo	104	289	185
Działdowo	102	494	392
Elbląg grodzki	247	445	198
Elbląg ziemski	102	230	128
Ełk	126	397	271
Giżycko	95	423	328
Gołdap	116	207	91
Iława	175	476	301
Kętrzyn	110	326	216
Lidzbark	54	432	378
Mrągowo	90	366	276
Nidzica	117	179	62
Nowe Miasto Lubawskie	129	252	123
Olecko	72	124	52
Olsztyn grodzki	76	202	126
Olsztyn ziemski	200	609	409
Ostróda	129	340	211
Pisz	140	355	215
Szczytno	43	261	218
Węgorzewo	54	119	65
Województwo	2393	6929	4536

Prace interwencyjne najczęściej były organizowane u pracodawców działających w następujących sekcjach gospodarki narodowej:

- handel hurtowy i detaliczny,
- działalność produkcyjna,
- administracja publiczna i ochrona zdrowia,
- edukacja,
- rolnictwo.

W roku 2003 zorganizowano o 4 536, tj. prawie trzykrotnie miejsc więcej niż przed rokiem.

Roboty publiczne

Informacje na temat robót publicznych w latach 2002 -2003 według powiatowych urzędów pracy przedstawia tabela:

Tabela. Roboty publiczne w latach 2002 - 2003

Powiatowe Urzędy Pracy	Osoby zatrudnione w ramach robót publicznych		wzrost/spadek do 2002 w liczbach
	Rok 2002	Rok 2003	
Bartoszyce	109	477	368
Braniewo	77	210	133
Działdowo	87	214	127
Elbląg grodzki	214	381	167
Elbląg ziemski	275	1078	803
Elk	276	180	-96
Giżycko	142	250	108
Gołdap	246	61	-185
Iława	53	345	292
Kętrzyn	167	400	233
Lidzbark	156	108	-48
Mrągowo	29	225	196
Nidzica	54	64	10
Nowe Miasto Lubawskie	39	164	125
Olecko	52	110	58
Olsztyn grodzki	183	89	-94
Olsztyn ziemski	29	325	296
Ostróda	129	274	145
Pisz	103	618	515
Szczytno	205	391	186
Węgorzewo	109	328	219
Województwo	2584	6292	3708

Roboty publiczne są instrumentem, po który najczęściej sięgają samorzady, kierując na zorganizowane przez siebie miejsca pracy bezrobotnych z obszaru gminy. W roku 2003 było ponad dwukrotnie więcej uczestników tego programu niż przed rokiem.

Pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców

Tabela. Pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców w latach 2002 - 2003

Powiatowe Urzędy Pracy	pożyczki dla bezrobotnych		wzrost/ spadek do 2002	pożyczki dla pracodaw. w 2002		pożyczki dla pracodaw. w 2003		+ wzrost - spadek	
	2002	2003		zakład	ilość miejsc	zakład	ilość miejsc	7-5	8-6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bartoszyce	18	23	5	4	7	15	19	11	12
Braniewo	6	3	-3	2	2	4	10	2	8
Działdowo	10	10	0	1	1	5	9	4	8
Elbląg grodzki	15	19	4	11	27	16	42	5	15
Elbląg ziemski	8	9	1	7	12	15	33	8	21
Elk	18	22	4	4	8	8	15	4	7
Giżycko	10	19	9	1	1	5	6	4	5
Gołdap	8	11	3	5	6	3	4	-2	-2
Ława	0	21	21	5	15	5	21	0	6
Kętrzyn	4	14	10	3	3	4	4	1	1
Lidzbark	9	10	1	6	6	5	8	-1	2
Mragowo	2	8	6	1	4	12	13	11	9
Nidzica	2	2	0	3	4	6	10	3	6
Nowe Miasto Lubawskie	7	9	2	4	4	9	16	5	12
Olecko	9	7	-2	0	0	2	2	2	2
Olsztyn grodzki	14	28	14	7	9	0	0	-7	-9
Olsztyn ziemski	16	10	-6	0	0	4	10	4	10
Ostróda	50	67	17	17	22	22	34	5	12
Pisz	15	19	4	3	3	0	0	-3	-3
Szczytno	2	3	1	0	0	0	0	0	0
Węgorzewo	0	12	12	4	15	14	25	10	10
Województwo	223	326	103	88	149	154	281	66	132

Samozatrudnienie jest najbardziej efektywną formą aktywizującą bezrobotnych. W roku 2003 udzielono 326 pożyczek na działalność gospodarczą. Pracodawcy natomiast stworzyli 281 miejsc pracy dla bezrobotnych poprzez pożyczki

Lokalne programy aktywizacji bezrobotnych realizowane w województwie warmińsko - mazurskim przez powiatowe urzędy pracy w 2003 roku

Poza obligatoryjnie realizowanymi programami rynku pracy, finansowanymi ze środków Funduszu Pracy; szkoleniami, pracami interwencyjnymi, robotami publicznymi, aktywizacją zawodową absolwentów, wspieraniem tworzenia nowych miejsc pracy poprzez pożyczki, urzędy pracy inicjowały, bądź uczestniczyły w realizacji programów finansowanych przez partnerów rynku pracy.

Efektem tej współpracy był szereg autorskich lub współautorskich programów, których wymiernym efektem stało się zatrudnienie stałe lub czasowe oraz pogłębienie kwalifikacji.

Szczególnie znaczące dla rynku były programy: „Pierwsza Praca”, PAOW, AGRO, (który przybierał różne lokalne nazwy), „Pogranicze”, „Paszport do Europy”.

W roku 2003, w województwie warmińsko – mazurskim podjęto lub kontynuowano ponad 60 inicjatyw, mających na celu prozatrudnieniową aktywizację bezrobotnych.

Beneficjenci

1. W lokalnych programach specjalnych w roku 2003 uczestniczyły 2 934 osoby.
2. Reprezentowane były przede wszystkim następujące grupy ryzyka:
 - byli pracownicy ppgr i członkowie ich rodzin,
 - długotrwale bezrobotni,
 - bezrobotna młodzież, w tym absolwenci,
 - bezrobotne kobiety,
 - bezrobotni o niskich kwalifikacjach zawodowych i niskim poziomie wykształcenia,
 - pracownicy restrukturyzowanych i likwidowanych instytucji.

Stosowane instrumenty

1. Refundacja pracodawcy z Funduszu Pracy części kosztów wynagrodzenia w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej.
2. Szkolenia zawodowe
 - przekwalifikowania,
 - podwyższenie dotychczasowych kwalifikacji,
 - kursy języków obcych.
3. Pożyczki dla bezrobotnych wspomagające rozpoczęcie działalności gospodarczej.
4. Pożyczki dla pracodawców na stworzenie dla bezrobotnego miejsca pracy.
5. Pożyczki dla pracodawców na doposażenie bądź unowocześnienie istniejącego miejsca pracy.
6. Prace interwencyjne.
7. Roboty publiczne.
8. Staż zawodowy dla absolwentów.
9. Zwrot kosztów dojazdu do miejsca pracy oraz kosztów zakwaterowania.
10. Doradztwo zawodowe i wsparcie psychologiczne dla bezrobotnych.

Efekty lokalnych inicjatyw na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia

1. Zatrudnienie na czas nieokreślony (po okresie subsydiowania) - 380 osób.
2. Samozatrudnienie poprzez pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej - 26 osób.
3. Aktywizacja bezrobotnych poprzez okresowe zatrudnienie (do 12 miesięcy) - 1 479 osób.
4. Podniesienie dotychczasowych lub zdobycie nowych kwalifikacji przez 557 osób.
5. Utrzymanie 161 miejsc pracy w restrukturyzowanych instytucjach.
6. Doradztwo zawodowe (w tym indywidualne plany działania), z którego skorzystało 215 osób.
7. Poprawa sytuacji społeczno – ekonomicznej osób bezrobotnych oraz członków ich rodzin.
8. Zwiększenie szans zatrudnienia młodzieży zamieszkałej w małych aglomeracjach poprzez umożliwienie komunikacji w językach angielskim i niemieckim.
9. Podniesienie jakości opieki nad chorymi i niepełnosprawnymi mieszkańcami osiedli po-pegeerowskich.
10. Remonty, modernizacja, konserwacja obiektów i urządzeń infrastrukturalnych.
11. Podniesienie walorów turystycznych terenów przygranicznych.

Koszt zrealizowanych programów

Środki umożliwiające realizację programów pochodziły przede wszystkim z zasobów Funduszu Pracy, Agencji Nieruchomości Rolnych, samorządów gminnych i powiatowych.

Ogółem wydatkowano na ten cel 23 697 812 zł., w tym prawie 45,0 % stanowiły środki Funduszu Pracy (10 637 273 zł).

W załączeniu: Wykaz lokalnych inicjatyw na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia realizowanych przez poszczególne powiatowe urzędy pracy w roku 2003 (str. 74).

6. Środki Funduszu Pracy

Na podstawie § 6 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.03.2003 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 49, poz. 409 z późn. zm.), województwo warmińsko-mazurskie otrzymało następujące kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2003 roku następujących zadań:

- programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia) – 75 285,1 tys. zł,
- pozostałe zadania realizowane przez powiatowe urzędy pracy (§2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia) – 5 258,2 tys. zł (pośrednictwo zawodowe, działalność wydawnicza, informacyjna, szkolenie kadr, bilety kredytowe itp.),
- zadania realizowane przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2) – 348,2 tys. zł (bilety kredytowe dla poborowych oraz osób skierowanych w celu zatrudnienia w

innej miejscowości, działalność informacyjna i wydawnicza, badania, ekspertyzy, analizy dotyczące rynku pracy, szkolenie kadr itp.)

Wysokości kwot środków Funduszu Pracy na poszczególne powiaty zostały ustalone zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr. 17/65/03/II z dnia 9 marca 2003 roku w sprawie określenia kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatowe.

Sejmik województwa określając kryteria wziął pod uwagę:

- stopę bezrobocia,
- udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej licznie bezrobotnych,
- skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia,
- udział bezrobotnych pozostających bez pracy do 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Z przyznanej decyzją Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej kwoty środków (75 285,1 tys. zł), wydzielono rezerwę w kwocie 4 388,0 tys. zł., na realizację lokalnych programów rynku pracy, realizowanych przez samorządy powiatowe.

Stosownie do pisma Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.06.2003, znak D.F.I.075/127/03 rozdzielono kwotę 9 158,7 tys. zł. pochodzącą z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i rezerwy Marszałka, według przyjętego przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego algorytmu.

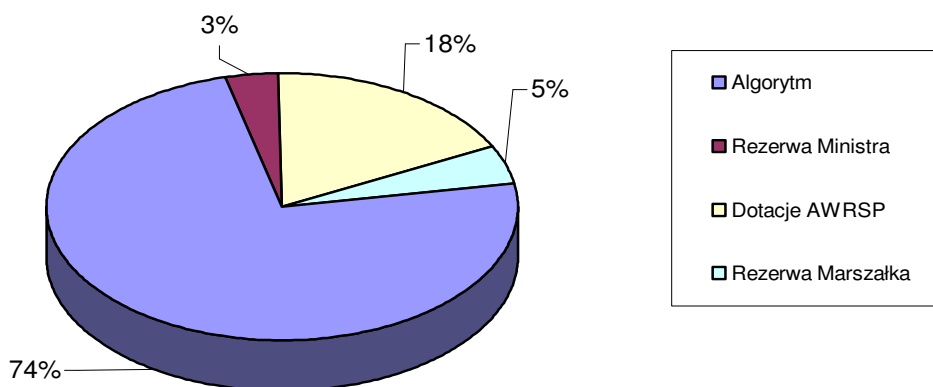
Dodatkowo samorządy powiatowe otrzymały z rezerwy Ministra środki w wysokości 3304,9 tys. zł. na realizację takich programów jak:

- „Moja Gmina w Unii” – 718,3 tys. zł,
- „Zielone Miejsca Pracy” – 1 057,2 tys. zł,
- Inne programy – 1 529,4 tys. zł.

Tabela. Środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2003

Lp.	Powiaty	Algorytm	Zwiększenia z rezerwy Ministra	AWRSP	Zwiększenia z rezerwy Marszałka 7%	Razem
		1	2	3	4	5
1.	Bartoszyce	4099,0	89,3	1036,6	402,2	5627,1
2.	Braniewo	2440,0	49,5	911,2	208,6	3609,3
3.	Działdowo	3800,0	35,2	935,6	216,2	4987,0
4.	Elbląg ziemski Elbląg grodzki	9000,0	251,0	2266,4	200,0	11717,4
5.	Elk	3896,0	214,4	1020,8	436,9	5568,1
6.	Giżycko	3151,0	137,6	665,1	265,9	4219,6
7.	Gołdap	1693,0	44,4	384,9	463,9	2586,2
8.	Ilawa	4794,0	202,0	1060,8	306,1	6362,9
9.	Kętrzyn	3435,0	144,2	788,2	88,6	4456,0
10.	Lidzbark Warm.	2423,0	47,9	492,7	151,6	3115,2
11.	Mragowo	2705,0	187,1	717,8	44,0	3653,9
12.	Nidzica	1457,0	66,9	612,2	58,0	2194,1
13.	Nowe Miasto L.	2571,0	39,0	558,5	256,0	3424,5
14.	Olecko	1476,0	729,6	672,5	135,9	3014,0
15.	Olsztyn ziemski	5029,0	68,5	1102,4	259,6	6459,5
16.	Olsztyn grodzki	4680,0	26,0	869,5	194,0	5769,5
17.	Ostróda	6156,0	270,8	999,0	84,0	7509,8
18.	Pisz	3206,0	515,6	1125,3	15,9	4862,8
19.	Szczytno	3874,0	142,1	720,3	250,0	4986,4
20.	Węgorzewo	1412,1	43,8	390,9	350,6	2197,4
21.	Województwo	71297,1	3304,9	17330,7	4388,0	96320,7

Wykres. Środki Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych w roku 2003

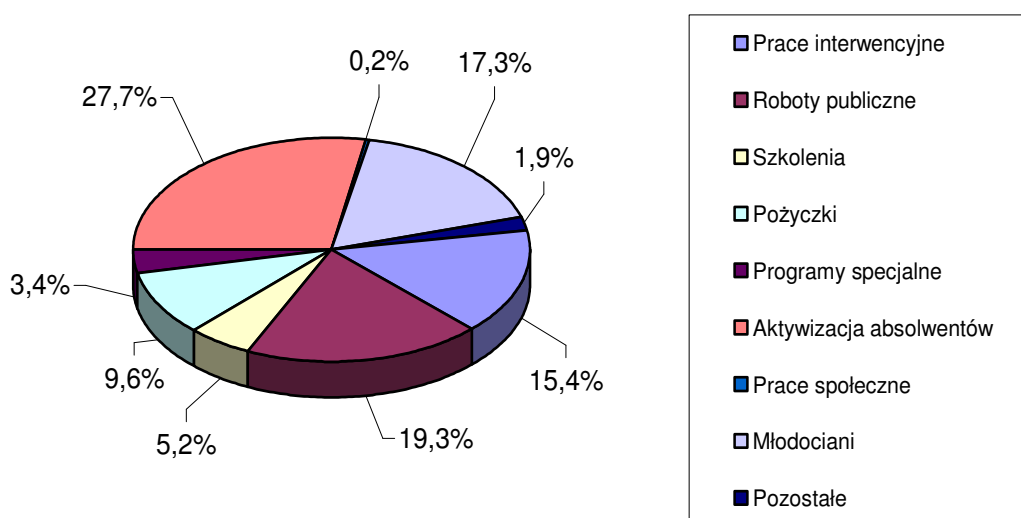

Struktura wydatkowania środków Funduszu Pracy w poszczególnych powiatach była opiniowana i zatwierdzona przez Powiatowe Rady Zatrudnienia.

Generalnie, w województwie warmińsko-mazurskim najwięcej środków przeznaczono na:

- aktywizację absolwentów (27,7%),
- roboty publiczne (19,3%),
- częściową refundację kosztów zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (17,3%).

Wykres. Struktura środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2003

Struktura wydatków Funduszu Pracy w roku 2003

W roku 2003 wydatki z Funduszu Pracy wyniosły 509430,4 tys. zł i w odniesieniu do roku 2002 kwota ta wzrosła o 17911,8 tys. zł., to jest o 3,6%.

Najwyższe kwoty z FP przeznaczone zostały na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych – 232 238,0 tys. zł., to jest 45,6% ogółu poniesionych wydatków oraz zasiłki przedemerytalne – 115 883,5 tys. zł., to jest 22,7% i świadczenia przedemerytalne – 60 677,9 tys. zł, to jest 11,9%.

Wykres. Struktura wydatków z Funduszu Pracy w roku 2003

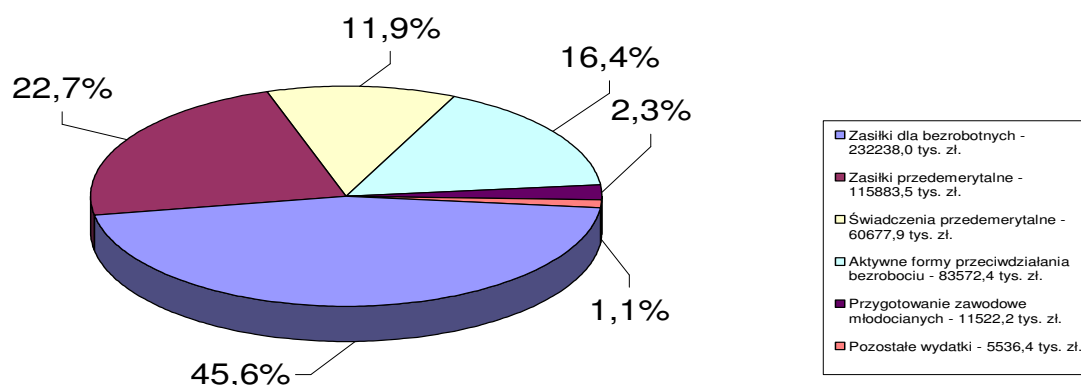

Tabela. Wydatki z Funduszu Pracy w latach 2002 – 2003

Wyszczególnienie	2002	2003	Wzrost,spadek do 2002
Wydatki ogółem w tys .zł.	491 518,6	509 430,4	+ 17 911,8
w tym:			
Zasiłki dla bezrobotnych	268 718,3	232 238,0	- 36 480,3
Zasiłki przedemerytalne	123 148,1	115 883,5	- 7 264,6
Świadczenia przedemerytalne	42 220,4	60 677,9	+ 18 457,5
Aktywne formy	35 835,1	83 572,4	+ 47 737,3
w tym:			
- szkolenia	3 136,0	5 031,4	+ 1 895,4
- roboty publiczne	5 676,5	19 804,4	+ 14 127,9
- prace interwencyjne	5 369,4	14 485,1	+ 9 115,7
- pożyczki	6 940,0	12 914,8	+ 5 974,8
- programy specjalne	1 686,9	2 876,8	+ 1 189,9
- aktywizacja absolwentów	12 674,8	30 662,3	+ 17 987,5
Przygotowanie młodocianych	16 852,9	11 522,2	- 5 330,7
Pozostałe	4 743,8	5 536,4	+ 792,6

Różnica pomiędzy wydatkami na aktywne formy (83 572,4 tys. zł) a przyznanym na ten cel limitem (96 320,7 tys. zł) wynosząca 12 700 tys. zł wynika głównie z późnego przekazania do powiatów ostatniej transzy środków Funduszu Pracy. W związku z tym, zobowiązania z roku 2003 uregulowano w styczniu 2004 roku.

W porównaniu z rokiem 2002 wzrosły wydatki na:

- świadczenia przedemerytalne o 18457,5 tys. zł, tj. 43,7%,
- aktywne formy o 47737,3 tys. zł., tj. o 133,2%.

Zmniejszyły się wydatki poniesione na:

- zasiłki dla bezrobotnych o 36480,3 tys. zł, tj. o 13,6%,
- zasiłki przedemerytalne o 7264,6 tys. zł., tj o 5,8%,
- przygotowanie zawodowe młodocianych o 5330,7 tys. zł., tj. o 31,6%.

7. Pomoc finansowa udzielana osobom bezrobotnym

Pomoc finansowa udzielana osobom bezrobotnym odbywała się w ramach obowiązujących przepisów prawnych, w szczególności ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o pomocy społecznej.

W 2003 roku podstawowe stawki i kwoty pomocy finansowanej z Funduszu Pracy przedstawiały się następująco:

Tabela. Stawki Funduszu Pracy przeznaczone na pomoc finansową osobom bezrobotnym w 2003 roku

Wyszczególnienie	Wielkości w zł na dzień	
	01.01.2003	01.12.2003
1. Zasiłki dla bezrobotnych		
- Podstawowy (100%)	498,20	503,20
- Obniżony (80%)	398,60	402,60
- Podwyższony (120%)	597,90	603,90
2. Stypendia dla bezrobotnych absolwentów w okresie:		
- odbywania szkolenia (60% zasiłku podstawowego)	299,00	302,00
- odbywanie stażu (100% zasiłku podstawowego)	498,20	503,20
- kontynuowanie nauk (60% zasiłku podstawowego w rejonach „zagrożonych”	299,00	302,00
3. Dodatek szkoleniowy (20% zasiłku podstawowego)	99,70	100,70
4. Zasiłki przedemerytalne		

- podstawowy min. 120% zasiłku podstawowego	597,90	603,90
- podwyższony maks. 160% zasiłku podstawowego – nie więcej niż 90% wynagrodzenia z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia	797,20	805,20
5. Świadczenia przedemerytalne (80% emerytury, nie mniej niż 120% i nie więcej niż 200% zasiłku dla bezrobotnych	min. 597,90 maks. 996,40	603,90 1 006,40
6. Maksymalne kwoty refundacji z Funduszu Pracy pracodawcom z tytułu zatrudnienia skierowanego bezrobotnego		
a. prace interwencyjne (wynagrodzenie i składka na ubezpieczenie społeczne)	587,28	593,17
b. roboty publiczne	1 852,91	1 273,12
c. zatrudnienie skierowanego absolwenta (wynagrodzenie i składka na ubezpieczenie społeczne)	587,18	593,17
7. Pożyczki z Funduszu Pracy		
a. maksymalna kwota pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców na utworzenie 1 miejsca pracy (20 x przeciętne wynagrodzenie)	41 916,20	43 200,40
b. stopa oprocentowania		
- w rejonach „zagrożonych”	2,55	2,025
- pozostałe rejony kraju	4,25	3,375
8. Zasiłki rodzinne		
a. na małżonka oraz pierwsze i drugie dziecko	42,50	42,80
b. na trzecie dziecko	52,60	52,60
na czwarte i kolejne dziecko	67,70	67,70
9. Zasiłek stały z pomocy społecznej (stanowi podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie bezrobotnego nie pobierającego zasiłku lub stypendium	418,00	418,00

Najniższe wynagrodzenie w 2003 roku wynosiło 800 zł, z tym że w pierwszym roku pracy 80%, to jest 640 zł, a w drugim roku pracy 90%, to jest 720 zł.

Zasiłki dla bezrobotnych z Funduszu Pracy

Z analizy struktury wydatków Funduszu Pracy wynika, iż w 2003 roku ponad 80% środków dotyczyło działań osłonowych z tytułu bezrobocia (zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne). W roku 2002 wskaźnik ten był jeszcze wyższy i wynosił ponad 88%.

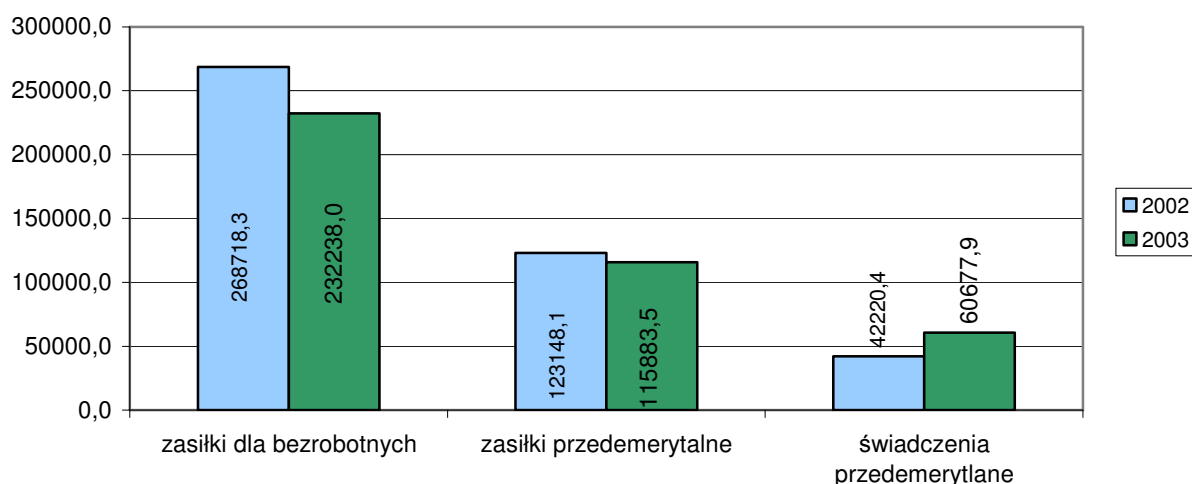
W roku 2003 zmniejszyły się wydatki na zasiłki dla bezrobotnych o 13,6% oraz zasiłki przedemerytalne o 5,8%. Związane jest to ze spadkiem ogólnej liczby bezrobotnych, w tym uprawnionych do zasiłku.

W 2003 roku obserwowaliśmy spadek liczby bezrobotnych, uprawnionych do zasiłku o 2996 osób, tj. o 9,1%. Na koniec 2003 roku bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 17,6% ogółu bezrobotnych (29972 osoby), zaś pobierający świadczenia lub zasiłki przedemerytalne 11,7% (19850 osób).

Wzrosła natomiast liczba osób pobierających świadczenia lub zasiłki przedemerytalne o 1573 osoby, tj. o 8,6%.

Przed rokiem udział bezrobotnych z prawem do zasiłku był wyższy i wynosił 18,7%, natomiast uprawnionych do świadczeń i zasiłku przedemerytalnego było 10,4%.

Wykres. Zasiłki dla bezrobotnych

Okres pobierania zasiłków dla bezrobotnych jest w województwie zróżnicowany i zależy od wysokości wskaźnika stopy bezrobocia w powiecie w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku. Na koniec 2003 roku okres ten wynosił:

- w mieście Olsztynie – 6 miesięcy,
- w powiatach: bartoszyckim, braniewskim i gołdapskim – 18 miesięcy,
- w pozostałych powiatach – 12 miesięcy.

Zasiłki dla bezrobotnych pobierało, średnio, co miesiąc około 30 tys. osób, a zasiłki i świadczenia przedemerytalne – 19 tys. osób. Szczegółowe dane przedstawiają tabele:

Tabela. Zasiłki dla bezrobotnych z Funduszu Pracy 2002-2003 (w tys. zł)

Powiat	Rok									
	2002					2003				
	Wydatki ogółem	Zasiłki dla bezrob.	Zasiłki i świadczenia przedemer.	Udział: zasiłki do wydatków	Udział: świadczenia do wydatków	Wydatki ogółem	Zasiłki dla bezrob.	Zasiłki i świadczenia przedemeryt.	Udział: zasiłki do wydatków	Udział: świadczenia do wydatków
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bartoszyce	28514,1	16337,2	8841,9	57,3%	31,0%	27546,8	12989,0	8696,4	47,2%	31,6%
Braniewo	14185,9	8314,5	3908,7	58,6%	27,6%	17431,8	9485,1	4181,7	54,4%	24,0%
Działdowo	27538,2	15502,7	9155,6	56,3%	33,2%	27276,9	12679,4	9302,6	46,5%	34,1%
Elbląg	62762,1	33650,8	22335,6	53,6%	35,6%	65408,0	30506,9	23113,7	46,6%	35,3%
Elk	27515,2	16245,7	8206,6	59,0%	29,8%	27050,2	12683,8	8527,8	46,9%	31,5%
Giżycko	21557,3	11548,6	7627,1	53,6%	35,4%	21669,3	9406,1	8004,0	43,4%	36,9%
Gołdap	11281,7	6314,7	3218,0	56,0%	28,5%	11607,6	5452,2	3417,8	47,0%	29,4%
Iława	32271,0	16009,5	12042,2	49,6%	37,3%	34862,7	15070,5	13252,4	43,2%	38,0%
Kętrzyn	27137,8	13315,8	11659,3	49,1%	43,0%	27306,1	10435,1	12315,5	38,2%	45,1%
Lidzbark	16363,3	9338,0	4715,8	57,1%	28,8%	16080,4	7749,5	5060,5	48,2%	31,5%
Mragowo	18895,5	11531,4	5707,4	61,0%	30,2%	19546,3	9602,0	6135,5	49,1%	31,4%
Nidzica	10953,3	6658,7	3149,7	60,8%	28,8%	11487,3	5938,0	3307,7	51,7%	28,8%
Nowe Miasto	15979,9	9287,9	4582,0	58,1%	28,7%	16604,0	7979,3	4990,6	48,1%	30,1%
Olecko	12516,3	7250,2	3437,0	57,9%	27,5%	13421,1	6522,7	3747,8	48,6%	27,9%
Olsztyn grodz	27003,1	9312,9	13894,2	34,5%	51,5%	30854,4	8318,2	16448,1	27,0%	53,3%
Olsztyn ziemś	35980,0	21011,0	11200,8	58,4%	31,1%	37899,6	18722,1	12272,2	49,4%	32,4%
Ostróda	46018,9	25211,4	16225,1	54,8%	35,3%	47080,6	21969,4	17202,6	46,7%	36,5%
Pisz	21920,9	13140,1	5704,9	59,9%	26,0%	22974,6	11663,9	6226,6	50,8%	27,1%
Szczytno	22844,6	13286,5	6216,8	58,2%	27,2%	22661,8	10697,8	6729,6	47,2%	29,7%
Węgorzewo	10098,5	5450,7	3539,8	54,0%	35,1%	10310,8	4367,0	3628,3	42,4%	35,2%
RAZEM PUP	491337,6	268718,3	165368,5	54,7%	33,7%	509080,3	232238,0	176561,4	45,6%	34,7%

Tabela. Bezrobotni uprawnieni do zasiłku, stan na koniec roku

		2002				2003			+ wzrost/ - spadek	
PUP	Bezrobotni ogółem	Bezrob. z pr. do zasiłku	Pobier. świadc. i zasiłki. przedemerytalne.	Udział Bezrob z pr do zasił. do bezrob. ogółem w %	Bezrobotni ogółem	Bezrob. z pr. do zasiłku	Pobier. świadc. i zas. przedem.	Udział Bezrob z pr do zasił. do bezrob. ogółem	7 - 3	8 - 4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bartoszyce	9763	1815	1010	18,59	9732	1729	1020	17,77	-86	10
Braniewo	6637	1112	473	16,75	6672	1294	508	19,39	182	35
Działdowo	9242	2007	1047	21,72	8843	1628	1060	18,41	-379	13
Elbląg grodz	13932	2812	1657	20,18	12942	2429	1789	18,77	-383	132
Elbląg ziem	8185	1439	453	17,58	8091	1297	472	16,03	-142	19
Elk	10585	1908	933	18,03	10065	1770	929	17,59	-138	-4
Giżycko	7596	1381	889	18,18	7555	1308	925	17,31	-73	36
Gołdap	4665	738	409	15,82	4642	727	427	15,66	-11	18
Iława	10794	2114	1304	19,58	9951	1807	1436	18,16	-307	132
Kętrzyn	8598	1534	1290	17,84	8311	1386	1399	16,68	-148	109
Lidzbark	6181	1115	554	18,04	6058	1006	616	16,61	-109	62
Mragowo	7496	1477	640	19,70	7299	1310	704	17,95	-167	64
Nidzica	4137	788	343	19,05	4171	783	393	18,77	-5	50
Nml	5035	1159	526	23,02	4736	1026	567	21,66	-133	41
Olecko	4371	956	393	21,87	4278	846	413	19,78	-110	20
Olsztyn gr	10414	1127	1515	10,82	9796	881	1862	8,99	-246	347
Olsztyn ziem	13145	2627	1253	19,98	12643	2360	1402	18,67	-267	149
Ostróda	15264	3043	1812	19,94	14546	2772	1935	19,06	-271	123
Pisz	8013	1642	661	20,49	7826	1547	778	19,77	-95	117
Szczytno	8939	1544	708	17,27	8639	1469	811	17,00	-75	103
Węgorzewo	3637	630	407	17,32	3634	597	404	16,43	-33	-3
Ogółem	176629	32968	18277	18,67	170430	29972	19850	17,59	-2996	1573

Inne formy pomocy w ramach Funduszu Pracy i programów rynku pracy

Ponadto w ramach form pomocy należących do działań aktywizujących rynek pracy skorzystało z tytułu:

- prac interwencyjnych 6 929 osób,
- robót publicznych 6 292 osoby,
- staży absolwenckich 6 218 osób,
- pożyczek 326 osób,
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu 14 862 osoby.

Fundusz Pracy nie był jedynym źródłem pomocy bezrobotnym, również w ramach programu Phare 2000 RZL i Komponentu B-1 Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich objęto pomocą łącznie 5 248 osób, z czego 2 670 osób w ramach Phare 2000 i 2 578 osób w PAOW.

- Koszt programu Phare wyniósł 2.965.696 Euro
- Koszt programu PAOW wyniósł 8.986 tys. zł.

Wszyscy uczestnicy otrzymali stypendia, byli ubezpieczeni, otrzymali zwrot kosztów dojazdu, mieli opłacone badania lekarskie oraz inne świadczenia związane z uczestnictwem w programach.

Do wyżej wymienionych źródeł finansowych należy doliczyć środki partnerów realizujących, wspólnie z urzędami pracy (bądź samodzielnie) różne lokalne programy rynku pracy. Wielkość tych środków szacuje się na kwotę 3 913 299 zł. Są to środki samorządów, Agencji Nieruchomości Rolnych, pracodawców i niektórych organizacji.

Należy mieć na uwadze fakt, że wszyscy bezrobotni, również bez prawa do zasiłku czy stypendium, mieli opłaconą ze środków budżetu państwa składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2003 roku powiatowe urzędy pracy obsługiwały także bezrobotnych w zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków rodzinnych.

Pomoc finansowa udzielana bezrobotnym w ramach pomocy społecznej¹¹.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami ustawowymi pomoc o charakterze socjalnym udzielana osobom bezrobotnym bez prawa do zasiłku leży w gestii systemu pomocy społecznej.

Przyczyny udzielania świadczeń pomocy społecznej w praktyce zwykle układają się w pewne związki przyczynowe. Rzadko, bowiem dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy. Najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

¹¹ Na podstawie tekstów:

- *Analiza problemów społecznych województwa warmińsko-mazurskiego w ujęciu pomocy społecznej za rok 2003*. Biuro Analiz, Programowania i Szkoleń Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, marzec 2004 rok.
 - *Diagnoza problemów społecznych w ujęciu pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego. Materiał porównawczy 1998 – 2003*. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, kwiecień 2004

Dominującym czynnikiem przyznania pomocy społecznej w latach 1998 – 2003 było bezrobocie. Ta tendencja utrzymuje się już od kilku lat, co wydaje się zrozumiałe z uwagi na fakt, że województwo warmińsko-mazurskie należy do regionów o najwyższej w kraju stopie bezrobocia, przy jednym z najniższych w Polsce wskaźników zamożności ludności (niski poziom przeciętnych wynagrodzeń, wysoka stopa bezrobocia, znaczna liczba osób pobierających świadczenia społeczne). Z roku na rok coraz więcej osób traci prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Zjawiska te powodują, że w latach 2000 – 2002 wzrastała liczba osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia. W roku 2003 liczba ta nieznacznie spadła.

Wysokie bezrobocie jest zjawiskiem szczególnie niepokojącym. Ma, bowiem bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców. Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom na zaspokojenie podstawowych potrzeb, niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest to też przyczyną zjawisk dysfunkcyjnych w rodzinach i źródłem wszelkiego typu patologii.

Bezrobocie, jako przyczyna przyznania pomocy, najbardziej jaskrawo występowało w powiatach:

- elbląskim ziemskim – 22,97% ludności powiatu (12.988 osób),
- bartoszyckim – 19,94% ludności powiatu (12.415 osób),
- kętrzyńskim – 18,71% ludności powiatu (12.615 osób),

Najniższy wskaźnik występuje w powiatach:

- olsztyńskim grodzkim – 4,58% ludności m. Olsztyn (7.903 osoby),
- elbląskim grodzkim – 7,49% ludności m. Elbląg (9.580 osób).

Szczegółowe dane przedstawia tabela.

Tabela. Pomoc udzielana osobom bezrobotnym w Województwie Warmińsko-Mazurskim w latach 1998-2003

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	55.338	47.552	45.433	47.691	54.700	53.770
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	204.605	212.634	166.790	173.878	196.744	194.230
% mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców województwa	13,9%	12,28%	11,38%	11,86%	13,39%	13,60 %
Osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa	139,81	145,29	113,75	118	134	136
% osób, którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia, w stosunku do ogólnej liczby osób, objętych pomocą społeczną w danym roku	62,00%	69,49%	56,03%	57,90%	59,61%	58,04

Źródło: opracowania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

8. Programy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

8.1 Wojewódzki Program Aktywizacji Bezrobotnych Absolwentów „Pierwsza Praca”

Program Aktywizacji Bezrobotnych Absolwentów „Pierwsza Praca” był kontynuacją projektu zapoczątkowanego w 2002 roku i dotyczył przede wszystkim absolwentów wszystkich szkół średniej i ponadgimnazjalnego.

Kolejna edycja programu wniosła rozszerzenie grupy beneficjentów o osoby długotrwale bezrobotne w wieku 18 – 24 lata, które nie podjęły dotychczas pierwszej pracy. Możliwość uczestniczenia w programie tej populacji pojawiła się w III kwartale 2003 roku.

Powyższa decyzja znacząco wpłynęła na lokalne rynki, powodując zwiększenie zainteresowania dostępnymi instrumentami aktywizacji, zarówno ze strony bezrobotnej młodzieży jak i pracodawców.

Monitoring programu „Pierwsza Praca” wykazał szczególne zainteresowanie – zarówno pracodawców jak i absolwentów – nakładowymi formami aktywizacji. Absolwenci najwyżej oceniali propozycje gwarantujące okresowe zatrudnienie, natomiast pracodawcy preferowali staże - formę, która nie powodowała zwiększenia kosztów firmy wynikających z pozyskania „pracownika” oraz roboty publiczne.

Struktura instrumentów oraz liczba uczestników programów nakładowych została określona na podstawie powiatowych planów działania.

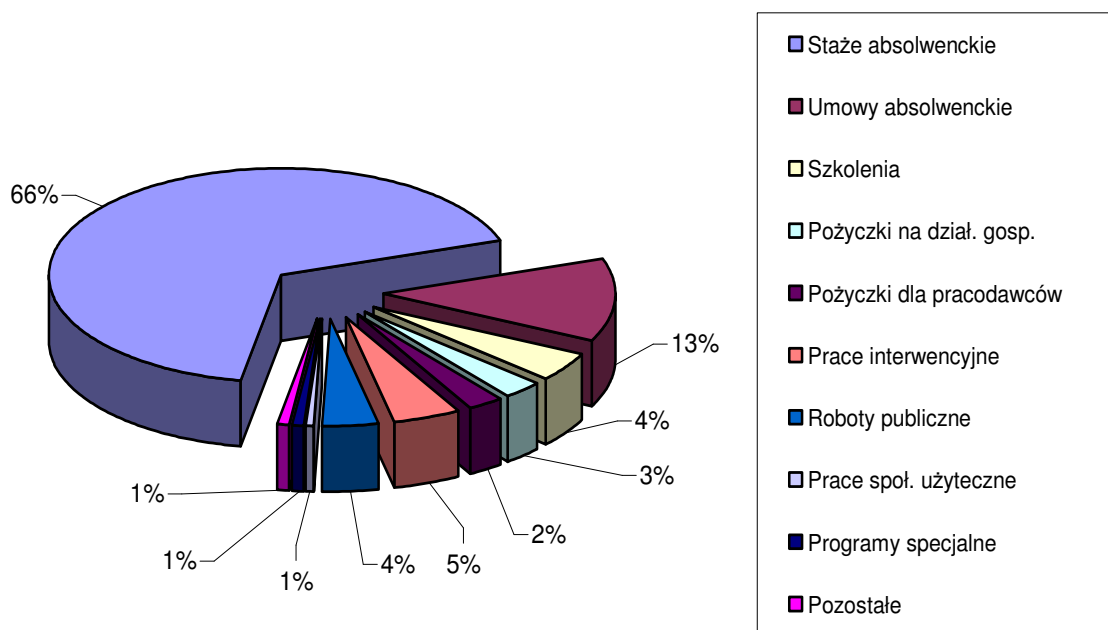
Tabela. Uczestnicy nakładowych programów rynku pracy w 2003 roku

Lp.	Nazwa instrumentu	Liczba uczestników			
		Zakładana w programie	Uzyskana w I półroczu	Uzyskana w II półroczu	Razem
1.	Staż absolwencki	3 005	1 900	4 107	6 007
2.	Refundacja z tytułu zatrudnienia absolwentów	1 430	499	1 093	1592
3.	Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej	79	4	33	37
4.	Pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy	32	2	29	31
5.	Szkolenia	1 021	198	908	1 106
6.	Prace interwencyjne	13	57	585	642
7.	Roboty publiczne	208	43	263	306
8.	Prace społecznie użyteczne	94	28	47	75
9.	Programy specjalne	57	5	59	64
10.	Udział w programach PHARE i Banku Światowego	-	133	479	612
11.	Ustawa o ułatwieniu zatrudnienia absolwentów	15	17	31	48
12.	Zwrot kosztów dojazdów do pracy	150	114	371	485
13.	RAZEM	6 104	3 000	8 005	11 005

Do końca 2003 roku na aktywizację bezrobotnych w ramach programu „Pierwsza Praca” wydatkowano z Funduszu Pracy kwotę 32 040,7 tys. zł. Najwięcej, bo aż 21 853,7 tys. zł. (68,2 % ogółu wydatków) wydano na realizację staży zawodowych u pracodawców, w drugiej kolejności - refundacje z tytułu zatrudnienia absolwenta (umowy absolwenckie) 4 280,1 tys. zł. (13,3 %), następnie szkolenia 1 278,2 tys. zł. (4,0%)

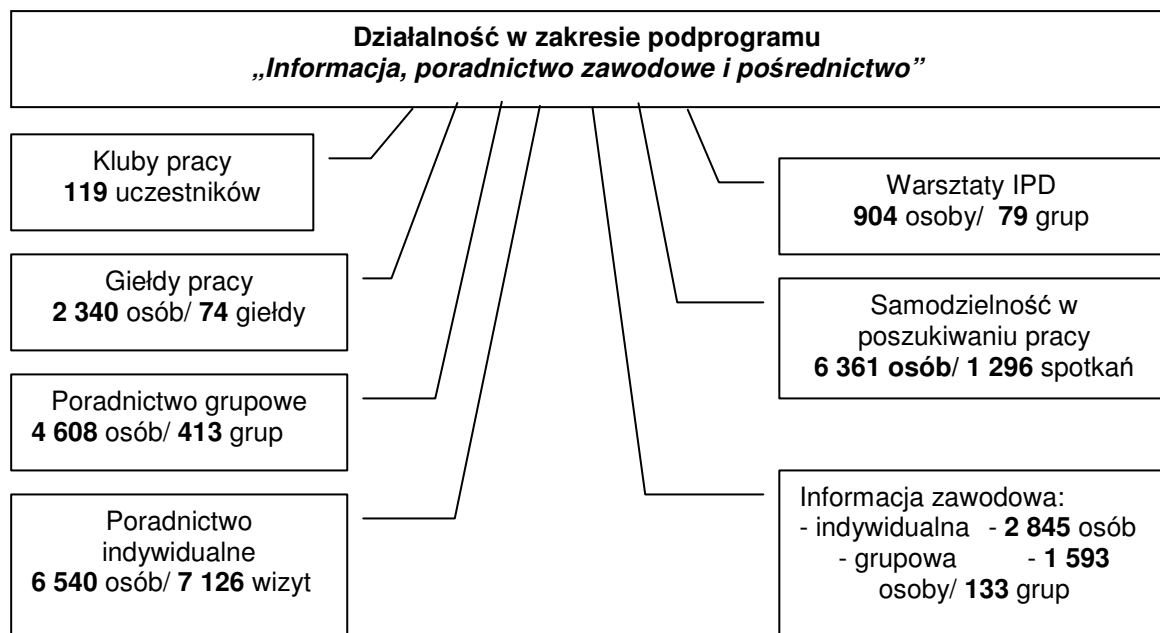
Ponad 74 % wydatków (23 840,8 tys. zł) miało miejsce w II półroczu 2003 roku. Strukturę wydatków przedstawia wykres

Wykres. Struktura wydatków na aktywizację uczestników programu w 2003

Pierwsza Praca - Aktywizacja młodzieży beznakładowa: Program „Informacja, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy „

W zajęciach z obszaru informacji i poradnictwa zawodowego w roku 2003 uczestniczyło 25 309 osób w wieku 18 – 24 lata. Należy jednak zaznaczyć, iż z usług doradczo-informacyjnych w celu osiągnięcia efektu zatrudnieniowego, korzystały kilkakrotnie te same osoby i dlatego suma uczestników jest wyższa niż całkowita liczba uczestników programu „Pierwsza Praca”. W I półroczu 2003 programami doradczymi objęto 8 342 osoby, w drugim półroczu 16 967 osób.

Po ukończeniu warsztatów w ramach Indywidualnych Planów Działania pracę podjęło 225 osób.

Dodatkowe możliwości aktywizacji młodzieży w ramach Programu „Pierwsza Praca” związane były z realizowanym na terenie województwa Programem Rozwoju Zasobów Ludzkich PHARE 2000 oraz PAOW. W szkoleniach zawodowych uczestniczyło 612 osób. W ramach Programu PHARE 2001 SSiG-RZI na obszarze 5 powiatów - Nowe Miasto Lubawskie, Iława, Elbląg, Nidzica, Szczętno - realizowany jest projekt „Pomoc dla Młodzieży Poszukującej Pracy „Alternatywa”. Na terenie całej Polski uczestniczy w nim 50 powiatów. Program znajduje się na etapie wdrażania. Do udziału w projekcie zaproszono osoby, które nie przekroczyły 26 roku życia. W grupie tej znalazły się również osoby spełniające kryteria uczestnictwa w programie „Pierwsza Praca”. Dotychczas na szkolenia skierowano 40 osób.

W ramach projektu „Moja Gmina w Unii Europejskiej,” - przedłużono staże 99 absolwentom.

Projekt „Zielone Miejsca Pracy” z powodu braku porozumienia z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w zakresie partycypowania w kosztach zatrudnienia beneficjentów, w województwie warmińsko – mazurskim w roku 2003 realizowany był w niewielkim zakresie. W ramach projektu skierowano na roboty publiczne 10 absolwentów spełniających określone kryteria, na staż zawodowy 6 osób.

Województwo warmińsko – mazurskie uczestniczyło w II edycji konkursu na rozwój Akademickich Biur Karier. Do oceny komisji zgłoszono 5 wniosków.

Przyznano 4 granty na ogólną kwotę 60 000 zł. i zawarto umowy z: Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku, filia w Ełku (20 000 zł.), Wyższą Szkołą Informatyki i Ekonomii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Olsztynie (15 000 zł.), Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu (15 000 zł.) oraz Uniwersytetem Warmińsko – Mazurskim w Olsztynie (10 000 zł.).

Absolwenci z orzeczeniem o niepełnosprawności uczestniczyli w projekcie „Junior”, dwie osoby skorzystały z dofinansowania świadczeń na rehabilitację zawodową ze środków PERON, 2 skierowano na staż u pracodawcy.

8.2. Realizacja Podkomponentu B1 Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich w województwie warmińsko – mazurskim w 2003 roku

Rok 2003 był kolejnym rokiem realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie Podkomponentu B1 Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich.

Ogółem w 2003 roku w odpowiedzi na ogłoszone konkursy, podczas 19 posiedzeń komisji rozpatrzono łącznie 259 ofert. Podpisano 144 kontrakty dla 2 578 osób, na łączną kwotę 8 987 tys. z tego:

- 101 na realizację szkoleń zawodowych dla 1 915 osób na kwotę 4 313 tys. zł,
- 3 na centrum wspierania przedsiębiorczości dla 140 osób na kwotę 18 tys. zł,
- 21 na okresowe zatrudnienie dla 493 osób na kwotę 2 635 tys. zł,
- 18 na planowanie rozwoju lokalnego na kwotę 1 888 tys. zł,
- 1 na usługę zawiązaną z zatrudnieniem dla 30 beneficjentów na kwotę 33 tys. zł

Swoim zasięgiem usługi realizowane w ramach PAOW objęły teren całego województwa warmińsko-mazurskiego.

W ramach Podkomponentu B1 Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich w województwie warmińsko – mazurskim w 2003 roku realizowane były następujące usługi:

Szkolenia zawodowe

Ogółem w 2003 r. rozstrzygnięto i podpisano 101 kontraktów na szkolenia zawodowe na łączną kwotę 4 313 006,39 zł. W kursach tych uczestniczyło 1 915 osób. Zawarte w roku ubiegłym kontrakty dotyczyły różnorodnych kierunków szkoleń m.in. pracownik ochrony fizycznej I-go stopnia, szwaczka przemysłowa, tapicer meblowy, spawania, prawa jazdy kat. C, C+E i D, formierz laminatu poliestrowo-szklanego.

Usługa okresowego zatrudnienia (dotowane przez okres 4 - 6 miesięcy zatrudnienie)

W ramach 21 kontraktów podpisanych w roku ubiegłym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie zatrudnienie znalazło 493 beneficjentów, z czego:

- 17 kontraktów dla 357 beneficjentów zatrudnionych przez okres 6 miesięcy przy pracach organizowanych przez samorządy terytorialne związanych z rekultywacją i oczyszczaniem środowiska, odbudową infrastruktury publicznej, wsparciem dla instytucji społecznych i socjalnych.
- 4 kontrakty dla 136 beneficjentów zatrudnionych przez okres 4 miesięcy przy pracach rekultywacji cieków wodnych organizowanych przez WZIR i Spółki Wodne w Szczytnie.

Łączna kwota zakontraktowanych umów opiewała na sumę 2 634 750,14 zł.

Wskaźnik efektywności po zakończeniu usługi wynosił w roku ubiegłym ponad 33%.

Centra wspierania przedsiębiorczości (mające na celu przygotowanie bezrobotnych do prowadzenia samodzielnej działalności).

W 2003 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w ramach podpisanych 3 umów, zakontraktował działalność 7 centrów wspierania przedsiębiorczości. Usługi, w których uczestniczyło 140 osób obejmowały swoim zasięgiem teren 3 powiatów – ostródzkiego, działdowskiego i giżyckiego. Łączny koszt podpisanych kontraktów wyniósł 118 128,24 zł.

Każda z zakontraktowanych usług składała się z dwóch części – kilkudniowego szkolenia, przygotowującego teoretycznie do rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz konsultacji świadczonych osobom zamierzającym rozpocząć samodzielną działalność. Monitoring zakończonych kontraktów wykazuje, że na 80 osób uczestniczących w badanych usługach 10 (tj. 12,5%) rozpoczęło działalność z zakresu usług i handlu. Rozliczenie efektywności jednej umowy przypada na I połowę 2004 r.

Usługi związane z zatrudnieniem

W roku ubiegłym na realizację usług związanych z zatrudnieniem podpisany został jeden kontrakt na kwotę 32 930 zł., w którym usługodawca zaplanował objąć usługą 30 osób spełniających kryteria programu z terenu 6 powiatów województwa warmińsko – mazurskiego (powiaty bartoszycki, braniewski, elbląski, lidzbarski, iławski i olsztyński).

Głównym celem tej usługi było skierowanie beneficjentów do pracodawcy na uprzednio wyszukane miejsce pracy. Do grudnia 2003 r. w ramach kontraktu 2 osoby podjęły zatrudnienie.

Planowanie rozwoju lokalnego

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w ramach planowania rozwoju lokalnego zakontraktował w 2003 roku 18 umów obejmujących swoim zakresem trzy etapy przewidziane w realizacji tej usługi.

Etap pierwszy polegał na przeprowadzeniu szkolenia i świadczeniu usług doradczych w zakresie przygotowywania lokalnych programów promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości. Szkolenie odbyło się dwuetapowo: 23-24 stycznia oraz 6 lutego 2003 r. W przeciwieństwie do innych usług w ramach PAOW usługa szkoleniowo – doradcza skierowana była bezpośrednio do osób decyzyjnych w powiatach, odpowiedzialnych za opracowywanie i wdrażanie programów rozwoju, promocji zatrudnienia oraz przedsiębiorczości.

W ramach kontraktacji kolejnych etapów usługi planowania lokalnego rozwoju, WUP w Olsztynie zakontraktował w 2003 r. 17 umów na łączną kwotę 1 887 878,69 zł. Kontrakty te obejmują realizację etapów B i C, polegających na opracowaniu propozycji prac studialnych lokalnego potencjału gospodarczego oraz opracowaniu studium (strategii rozwoju) potencjału gospodarczego powiatu. Przy realizacji usługi planowania rozwoju lokalnego Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie współpracował ściśle z przedstawicielami Starostw Powiatowych.

Łącznie tą usługą objęto wszystkie powiaty województwa warmińsko –mazurskiego, a produktem końcowym są zgodnie ze zgłoszonym wcześniej zapotrzebowaniem starostów opracowane strategie rozwoju potencjału gospodarczego powiatów.

Informacje dotyczące szczegółowych rozliczeń finansowych programu zawarte są w tabelach poniżej.

Tabela. Realizacja Podkomponentu B1 PAOW w Województwie Warmińsko –Mazurskim w 2003 roku

Kategoria usługi	Liczba ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba beneficjentów	Kwota umów w zł
Usługi związane z zatrudnieniem	1	1	30	32 930,00
Usługi w zakresie szkoleń	188	101	1 915	4 313 006,39
Centra wspierania przedsiębiorczości	4	3	140	118 128,24
Usługi w zakresie okresowego zatrudnienia	23	21	493	2 634 750,14
Planowanie lokalnego rozwoju	43	18	0	1 887 878,69
Razem	259	144	2 578	8 986 693,46

Tabela. Efektywność usług w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - Podkomponent B1, kontrakty zawarte w 2003 roku

Usługa	Liczba podpisanych kontraktów	Kwota umowy (zł.)	Kwota zafakturowana	Planowa -na liczbę beneficjentów	Liczba beneficjentów pracujących	Efektywność w % (poz.6 :poz.5)
1	2	3	4	5	6	7
Okresowe zatrudnienie	21	2 634 750,14	2 341 949,31	473	164	34,67
Centra wspierania przedsiębiorczości	3	118 128,24	58 040,28	80	10	12,50
Szkolenia zawodowe	101	4 313 006,39	1 660 401,04	743	331	44,55
Usługi związane z zatrudnieniem	1	32 930,00	1 995,32	30	2	6,67
Planowanie rozwoju lokalnego	18	1 887 878,69	1 535 250,07	-	-	-
Razem	144	8 986 693,46	5 597 636,02	1 326	507	38,24

8.3. Programy PHARE

Programy PHARE 2000 SSG-RZL

1. Projekt „Zintegrowane wsparcie szkoleniowe dla młodzieży wiejskiej zagrożonej bezrobociem” – kontrakt Nr PL 0008.01.01.001.

Skierowany był do grupy docelowej 2 740 osób (w tym 240 nauczycieli). Wartość kontraktu opiewała na 2965696 euro, z czego 75% (2 224 272 euro) to środki PHARE a reszta - 25% z budżetu państwa.

Na koniec grudnia 2003 r. realizacja projektu była wysoko zaawansowana we wszystkich jego elementach:

- uczestniczyło w szkoleniach 2523 osoby (bez nauczycieli), z czego 2068 beneficjentów już je ukończyło,
- przeprowadzono 8 szkoleń i warsztatów dla 240 nauczycieli – zakończonych konferencją w dniu 12 -13 grudnia 2003 r. w Starych Jabłonkach, „Poradnictwo edukacyjno-zawodowe na rynku pracy”,
- 564 osoby po szkoleniach podjęły zatrudnienie,
- w wyniku poradnictwa zawodowego – 69 osób podjęło dalszą naukę,
- 972 osoby skierowano na staże do pracodawców, z czego ukończyło je 901 osób.

2. Projekt „Szkolenie dla pracodawców MŚP” – kontrakt NR.: PL 0008.01.01.002 o wartości 682747 euro, z czego środki PHARE – 68,78%, środki krajowe publiczne – 22,93% i środki prywatne 8,29%.

Zakładano przeszkolenie 1600 osób, właścicieli kadry menedżerskiej i pracowników. Na koniec grudnia szkolenie ukończyło 1 580 osób.

Przeprowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy ewaluacja szkoleń wykazała, że były one prowadzone na dobrym poziomie i odpowiadały oczekiwaniom uczestników.

3. Projekt „Szkolenie dla pracowników nowoutworzonych Regionalnych Ośrodków Informacji Turystycznej” – dla 160 osób – kontrakt Nr PL 0008.01.01.003 o wartości 518569 euro z tego środki PHARE 75% i 25% środki krajowe.

Kontrakt został praktycznie zakończony. Szkolenie ukończyło 157 osób, z czego na koniec 2003 r. znalazło zatrudnienie 65 osób (40,6%) – przy zakładowej efektywności 35%.

4. Projekt „Wspieranie rozwoju lokalnych porozumień na rzecz zatrudnienia” – kontrakt NR. PL 0008.01.01.004. o wartości 401043 euro, z czego 75% środki PHARE.

Realizowany był na terenie 10 powiatów: Pisz, Elk, Giżycko, Węgorzewo, Olecko, Kętrzyn, Bartoszyce, Elbląg, Braniewo i Ostróda.

Zakładano podpisanie 6 „paktów” na rzecz zatrudnienia. W projekcie brało udział ogółem 236 osób. W grudniu kontynuowano sesje usług doradczych, pod kątem stworzenia formalnego dokumentu „Porozumienie na rzecz zatrudnienia”

Kontrakt zakończono w lutym 2004 r. – podpisaniem porozumienia we wszystkich 10 powiatach.

PHARE 2001 SSG RZL - Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Projekt ten składa się z 4 działań (podprojektów):

Podprojekt 1 – „Aktywne działania na rynku pracy – zapewnienie środków na usługi promocji zatrudnienia wśród bezrobotnych i innych osób doświadczających trudności związane z rynkiem pracy” ukierunkowany głównie na sektor rolny (zarówno jawne jak i ukryte bezrobocie), a szczególnie byłe państwowe gospodarstwa rolne (PGR-y), a także na sektor szkolnictwa i służby zdrowia.

Podprojekt 2 – „Promocja przedsiębiorczości” ukierunkowany w szczególności na sektory: rolnictwo (zarówno jawne jak i ukryte bezrobocie), szczególnie byłe państwowe gospodarstwa rolne (PGR-y), a także na sektor szkolnictwa i służby zdrowia. Grupa Beneficjentów składa się z:

- osób bezrobotnych,
- osób zagrożonych bezrobociem w okresie wypowiedzenia umowy o pracę lub zatrudnionych na czas określony,
- planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Podprojekt 3 – „Promocja zdolności przystosowawczych – szkolenie pracowników MŚP” realizowany poprzez usługi szkoleniowe świadczone na rzecz pracowników i kadry kierowniczej/właścicieli w sektorze MŚP. Beneficjentami tego działania będą małe i średnie przedsiębiorstwa, które odgrywają kluczową rolę w rozwoju gospodarczym regionu. Usługi ukierunkowane będą na następujące sektory:

- usługi,
- turystyka, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich i małych miast.

Podprojekt 4 – „Pomoc w rozwoju lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia”

Celem tego działania jest pomoc władzom lokalnym, partnerom społecznym oraz innym partnerom lokalnym w opracowaniu i wdrożeniu działań na rzecz zatrudnienia i promocji przedsiębiorczości oraz lokalnych strategii rozwoju, ukierunkowanych na zatrudnienie i promocję przedsiębiorczości. Pozwoli to na opracowanie planów modernizacji oferty edukacyjnej szkół zawodowych oraz dostosowanie jej do potrzeb rynku pracy. Podejmowane działania będą promować współpracę i dialog społeczny na poziomie lokalnym. W skład działań interwencyjnych wchodzić będzie przygotowywanie nowych programów nauczania, szkolenie nauczycieli oraz zakup sprzętu IT do prowadzenia szkoleń dla szkół, które przygotowują dobre plany działań.

Termin rozpoczęcia: 14 października 2003 r.

Termin zakończenia: 30 września 2004 r.

Główne wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób, które znalazły stałą pracę – 30 %;
- liczba powstałych nowych MŚP – 10 %;
- liczba nowych MŚP założonych przez kobiety – 5 %;
- procent powiatów biorących udział w projekcie, które tworzą partnerstwa na rzecz zatrudnienia – 40 %;
- ocena jakościowa, poprzez wywiad z losowo wybranymi Beneficjentami.

Źródła finansowania projektu: Środki Phare – 75 % 2 176 373 Euro
 Środki polskie – 25 % 725 457 Euro

Całkowity budżet projektu wynosi 2 909 333,00 EUR, w tym:

Podprojekt 1: 1 804 745 Euro

Podprojekt 2: 347 354 Euro

Podprojekt 3: 163 416 Euro + współfinansowanie przez MŚP (dodatkowo)

Podprojekt 4: 893 818 Euro

Program PHARE – 2002 SSG RZL - Warmińsko – Mazurski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich

Celem strategicznym projektu jest zwiększenie spójności społeczno – gospodarczej województwa poprzez rozwój zasobów ludzkich. W ramach projektu przewidywane są następujące działania:

- 1) reorientacja zawodowa osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem,
- 2) rozwój przedsiębiorczości – działania na rzecz osób rozpoczynających działalność,
- 3) promocja lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia.

W 2003 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie opracowali:

- ostateczną wersję fiszy projektowej,
- zakres zadań (TOR),
- budżet dla programu wynoszący 1 213 867 Euro.

Powyższe dokumenty przekazane zostały do Komisji Europejskiej.

Program PHARE 2003 - Warmińsko – Mazurski Program Rozwoju Zasobów Ludzkich

W 2003 roku prowadzono prace wstępne nad przygotowaniem programu PHARE 2003. Zakładany budżet projektu 1 574 667 Euro.

8.4 Rozwój poradnictwa zawodowego

Funkcjonujące w strukturze WUP Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (w Olsztynie i Elblągu) obejmują swoimi działaniami nie tylko bezrobotnych, ale również młodzież uczącą się i osoby poszukujące pracy, nie posiadające statusu bezrobotnego.

W 2003 r. z usług Centrów skorzystało łącznie 6 628 osób. Wszyscy klienci korzystają z bazy informacyjnej, w tym z informacji internetowej, z indywidualnego poradnictwa zawodowego, z programów komputerowych wspomagających poradnictwo zawodowe, z filmoteki, a także diagnozy psychologicznej, wspierającej proces doradczy.

Pracownicy CliPKZ udzielają także pomocy metodologicznej doradcom zawodowym z PUP. Prowadzą dla nich szkolenia i warsztaty.

W 2003 r. przeprowadzono cykl seminariów dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych na temat: "Rola poradnictwa zawodowego w aktywnym poruszaniu się po rynku pracy". Uczestnikami seminarium byli nauczyciele i

pedagogzy szkolni z terenu województwa. Była to kontynuacja (II część) serii spotkań z 2002 r.

CliPKZ ściśle współpracuje z Komendą Wojewódzką OHP, Wojskowym Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej, z Kuratorium Oświaty, Akademickimi Biurami Karier i Gminnymi Centrami Informacji.

Pracownicy Centrów brali udział w Targach Pracy, współpracowali z innymi partnerami przy opracowywaniu pilotażowego projektu przywracania na otwarty rynek pracy osób opuszczających zakłady karne a także włączeni byli w nadzorowanie projektów Phare 2000 SSG RZL.

Przeprowadzono konkursy na II edycję grantów na powstanie Gminnych Centrów Informacji (19 GCI) i II edycję dofinansowania Akademickich Biur Karier (4 granty).

Pracownicy CliPKZ uczestniczyli w komisji oceniającej wnioski o granty na utworzenie Szkolnych Ośrodków Karier.

8.5 Zatrudnianie obywateli polskich za granicą.

We współpracy z powiatowymi urzędami pracy przygotowano „bank fachowców” - kandydatów do pracy za granicą.

W 2003 roku za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy wyjechało do pracy za granicą 14438 osób, z tego do:

- Belgii – 2 osoby do pracy długoterminowej w zawodzie inżynier elektryk,
- Francji – 17 osób (praca długoterminowa: tancerz, gastronom, hotelarz),
- Hiszpanii – 691 osób, z czego: 540 osób – prace sezonowe (zbiór truskawek) oraz 93 osoby – prace długotrwałe (kierowca, murarz, spawacz, operator maszyn, monter konstrukcji, elektromonter),
- Irlandii – 54 osoby (prace długotrwałe: gastronomia i hotelarstwo),
- Niemiec – 13 625 osób, z czego: 13541 osób – sezonowo do prac w rolnictwie, ogrodnictwie, gastronomii i hotelarstwie oraz 84 osoby – prace długoterminowe: pielęgniarz, stolarz, piekarz, cukiernik, murarz, kelner, barman, ekonomista,
- Norwegii – 3 osoby (prace długoterminowe: pielęgniarz),
- Wielkiej Brytanii – 40 osób – prace długoterminowe w zawodach: gastronom, hotelarz, barman, kelner, kucharz (na wyspie Jersey).

Ponadto zrealizowano nabór na wakacyjne zatrudnienie studentów w RFN na 2004 rok. Z 561 chętnych studentów – w drodze losowania – wyłoniono 60 osób. Komplet dokumentów wysłano do MG, PiPS.

Ogółem w 2003 roku obsłużono w sprawach wyjazdu do pracy za granicą nieco ponad 25 tysięcy interesantów.

W 2003r. opracowano Plan Działania dla EURES na lata 2004 – 2007 wraz z wnioskiem o grant na działania finansowane przez Komisję Europejską.

9. Inne działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

Rok 2003 w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie upłynął pod znakiem realizacji zadań zmierzających do dostosowania systemu instytucji i instrumentów rynku pracy do wymogów Unii Europejskiej oraz Europejskiej Strategii Zatrudnienia. W dużej mierze działania Urzędu skupiły się na przygotowaniach do skutecznej absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wojewódzki Urząd Pracy, zgodnie z zapisami dokumentów programowych (Uzupełnienie Programu – Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006), pełni rolę Beneficjenta Końcowego (Instytucji Wdrażającej) dla Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL oraz 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizacja zadań wynikających z powyższych uregulowań, a ponadto z nowelizacji ustawy z dnia 14.12.1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy z dnia 21.11.1961 r. o powszechnym obowiązku obrony RP w zakresie odnoszącym się do służby zastępczej, wymagała zmiany struktury organizacyjnej WUP w Olsztynie. W wyniku tego w dniu 05 września 2003 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XII/141/03 nadał Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Olsztynie nowy Statut. Natomiast w dniu 08 marca 2004 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr 10/45/04/II zatwierdził nowy Regulamin Organizacyjny WUP, wraz z określeniem nowej struktury oraz zakresu działania poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu.

Wskutek wejścia w życie powyższych aktów prawnych został utworzony Wydział Obsługi Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego Wydziału, na mocy Zarządzenia Dyrektora WUP Nr 3/2004 z dnia 10 marca 2004 r., wyodrębniono Zespół ds. SPO RZL, Zespół ds. ZPORR oraz Punkt Informacyjny. Ponadto, również Zarządzeniem Dyrektora WUP Nr 2/2004 r. z dnia 09 marca 2004 r., ustanowiono Zespół – Komisję Oceny Projektów, odpowiedzialną za przeprowadzanie oceny merytorycznej projektów w ramach SPO RZL oraz ZPORR. Nieodłącznym elementem wskazanych zmian było powołanie Oddziału Obsługi Finansowej Projektów, do zadań którego należy badanie i weryfikacja dokumentów finansowych przedłożonych przez projektodawców oraz przygotowywanie i autoryzacja zestawienia wydatków w komponencie wojewódzkim, jak również przekazywanie tych informacji do Instytucji Zarządzającej. Utworzono również Oddział ds. Kontroli Zewnętrznej Programów EFS, jako ciało prowadzące bieżącą kontrolę realizowanych projektów, a co z tym się wiąże, opracowywanie okresowych sprawozdań dotyczących wyników kontroli.

Uzyskanie przez Polskę członkostwa w UE przyczyniło się do wzrostu zadań WUP w Olsztynie, szczególnie odnoszących się do realizacji prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, pełnienia funkcji instytucji właściwej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, wydawania cudzoziemcom posiadającym obywatelstwo państwa członkowskiego UE decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia, zmuszając tym samym do reorganizacji i wyodrębnienia Wydziału ds. Pośrednictwa Pracy.

W związku z obowiązującą od 01 stycznia 2004 r. ustawą o służbie zastępczej z dnia 28.11.2003 r., a w wyniku tego zwiększeniem zadań WUP w tym zakresie, m.in. poprzez organizowanie posiedzeń Wojewódzkiej Komisji ds. Służby Zastępczej i wydawanie orzeczeń o przeznaczeniu do służby zastępczej, powołano Oddział ds. Służby Zastępczej.

Ponadto Regulamin Organizacyjny WUP w Olsztynie przewiduje utworzenie Samodzielnego Stanowisko ds. Audytu i Kontroli Wewnętrznej, do zadań którego będzie należała m.in. ocena systemu gromadzenia środków publicznych i dysponowania nimi, jak również ocena efektywności i gospodarności zarządzania finansowego.

WUP w Olsztynie, ze względu na obsługę programów finansowanych ze środków EFS, został zobowiązany do zwiększenia aktualnego stanu zatrudnienia o 30 osób. Pod koniec 2003 r. ogłoszono i przeprowadzono konkurs, w wyniku którego Komisja Rekrutacyjna wyłoniła 25 osób do pracy w nowo powołanych wydziałach, a w I kwartale 2004 r. zatrudniono kolejnych 5 osób.

WUP w Olsztynie oprócz zadań wynikających z nowelizacji ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz innych aktów szczególnych w oparciu o które funkcjonuje, kontynuował wcześniej podjętą współpracę międzynarodową, m.in. z Litwą, Rosją i Niemcami. W dniu 18 października 2002 r. podpisał Protokół o współpracy z Wileńską Giełdą Pracy w sprawie wymiany doświadczeń w zakresie sytuacji na rynku pracy oraz zagadnień dotyczących polityki aktywnego i skutecznego reagowania na potrzeby lokalnego rynku. W związku z powyższym w dniach 09-11.07.2003 r. zorganizował seminarium nt. „Współpracy pomiędzy WUP w Olsztynie a Wileńską Giełdą Pracy w świetle akcesji Litwy i Polski do UE”. Niniejsze seminarium było poświęcone perspektywom dalszej współpracy w zakresie przystosowania służb zatrudnienia państw Polski i Litwy do akcesji do Unii Europejskiej. WUP uczestniczył również w końcowym seminarium dotyczącym projektu duńsko-polsko-litewskiego, nt. „Zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Polsce i na Litwie”, które odbyło się w Wilnie w dniach 18-20.03.2003 r.

Ponadto, w ramach polsko-rosyjskiej współpracy regionów, w dniach 23-25.09.2003 r. współorganizował z MGPIPS oraz Programem Rządowym RFN „Transform” międzynarodową konferencję nt. „Dialog społeczny jako czynnik rozwoju przedsiębiorczości w regionie” (RFN Transform, Rosja, MGPIPS, WUP Olsztyn). Konferencja ta została zorganizowana z myślą o przedstawicielach urzędów pracy, środowisk okołobiznesowych oraz służb zatrudnienia ludności Obwodu Kaliningradzkiego. Przyczyniła się do wymiany i porównania doświadczeń w zakresie prowadzenia dialogu oraz jego roli w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw z praktykami stosowanymi w innych krajach. Problematyka tej konferencji wychodziła naprzeciw współczesnym wyzwaniom ekonomicznym i społecznym w zakresie polityki rynku pracy.

9. Podsumowanie

Pomimo utrzymującego się w województwie warmińsko-mazurskim wysokiego poziomu i natężenia bezrobocia, w roku 2003 odnotowano pozytywne tendencje w zmianach na rynku pracy.

Był to drugi rok z rzędu, w którym spadło bezrobocie rejestrowane (o 6.198 osób – 3,5 %; w roku 2002 o 1.724 osoby – 1 %)

Odnutowano także zmniejszenie się stopy bezrobocia z 31,1 % do 30,6 %, to jest o 0,5 punktu procentowego.

Województwo w dalszym ciągu charakteryzuje się najwyższą stopą bezrobocia w kraju.

Należy mieć na uwadze, iż te pozytywne tendencje wystąpiły w warunkach wzrostu zasobów pracy spowodowanych wchodzeniem na rynek pracy młodzieży z wyżu demograficznego.

Spadek ilości bezrobotnych dotyczył wszystkich kategorii z wyjątkiem osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku powyżej 45 roku życia.

Urzędy pracy pozyskały 40.891 ofert pracy, to jest o 26,5 % więcej, niż przed rokiem.

Tendencje spadkowe w bezrobociu wystąpiły przy dużej płynności rynku pracy.

Zarejestrowało się 134.211 osób – o 5,9 % więcej, niż przed rokiem a wyrejestrowano 140.410 osób – o 9 % więcej niż w 2002 roku.

Służby zatrudnienia miały do dyspozycji na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyższe środki, niż w roku 2002. Nie licząc środków angażowanych w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich i Programu Phare, sam Fundusz Pracy był wyższy od limitu z roku 2002 o 58 909,1 tys. zł. i wyniósł 96 320,7 tys. zł, jest to wzrost o 133 %. W wyniku tego zwiększono wydatki na wszystkie formy aktywizacji bezrobotnych z wyjątkiem przygotowania młodocianych. Pozwoliło to na zwiększenie ilości bezrobotnych objętych aktywnymi formami:

- w szkoleniach o 2.637 osób do 7.900 osób,
- w pracach interwencyjnych o 4.536 osób do 6929 osób,
- w robotach publicznych o 3.708 osób do 6292 osoby,
- w pożyczkach dla bezrobotnych o 132 miejsca do 607 miejsc, i pracodawców.

Zadania w obszarze walki z bezrobociem przebiegały w warunkach wzrostu zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych o 5,8 % do 110.390 i warunkach wyższej niż w kraju dynamiki wzrostu produkcji sprzedanej w województwie (o 10,3 %, kraj – 8,4 %).

Według analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie sytuacja na rynku pracy w regionie nie zmieni się radykalnie w najbliższych latach dopóki koniunktura gospodarcza nie ulegnie zdecydowanej poprawie.

Dodatkowym utrudnieniem jest sytuacja demograficzna, powodująca wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym.

W przypadku nie podjęcia odpowiednich kroków, strukturalne cechy bezrobocia będą się utrzymywać. W przełamaniu stagnacji na rynku pracy i poprawie sytuacji

bezrobotnych przysługują się w najbliższych latach działania realizowane w ramach programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tymczasem o utrzymujących się w 2003 roku oznakach statyczności na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim, w jego strukturalnym wymiarze, świadczyć może:

- wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych (na koniec omawianego roku, aż 54 % bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy),
- wzrost udziału w strukturze bezrobocia osób zamieszkałych na wsi (z 47,7 % do 48,3 %),
- utrzymanie się wysokiego udziału bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym pełnym i niepełnym oraz zasadniczym zawodowym: aż 72,1 % w strukturze bezrobotnych),
- wzrastający udział w populacji bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 3,1%,
- utrzymujące się trudności w znalezieniu pracy przez absolwentów (problem łagodzony przez program „Pierwsza praca”),
- niski wskaźnik zatrudnienia i aktywności zawodowej (wskaźnik zatrudnienia – 40,6 %, kraj – 44,1%; współczynnik aktywności zawodowej – 54 %, kraj – 55%,
- zmniejszenie się ilości osób z prawem do zasiłku (na koniec roku 2003 zasiłki pobierały 29.972 osoby, to jest zaledwie 17,6 % ogółu bezrobotnych a w 2002 roku 18,7 %).

Niski udział bezrobotnych z prawem do zasiłku przy równie niskim poziomie zamożności ludności województwa i znacznych kosztach utrzymania ma wpływ na występowanie dużej presji na pomoc o charakterze socjalnym w ramach pomocy społecznej.

Aż 58 % osób korzystających z pomocy społecznej w województwie jako przyczynę korzystania z tej pomocy podaje bezrobocie. Dotyczy to prawie 54 tysięcy rodzin i ponad 190 tysięcy osób.

Mimo, iż w roku 2003 odnotowano spadek rodzin korzystających z pomocy społecznej i procent osób, którym jej udzielono z powodu bezrobocia – jest to bardzo duży problem, tak w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym.

Reasumując, mimo pewnych oznak poprawy sytuacji na rynku pracy, wysokie bezrobocie na Warmii i Mazurach to najpoważniejszy problem społeczno-gospodarczy, przed którym stać będą władze administracyjne i samorządowe w najbliższych latach.

Niezbędnym wydaje się opracowanie długofalowej strategii walki z bezrobociem z wykorzystaniem możliwości, które otworzyły się po akcesji Polski do Unii Europejskiej. Powinna ona być zbieżna z założeniami Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013 oraz przewidywać możliwie maksymalną absorpcję funduszy strukturalnych w tym Europejskiego Funduszu Społecznego zgodną z wytycznymi Komisji Europejskiej na nowy okres planowania.

11. Tabele statystyczne i zestawienia opisujące regionalny rynek pracy

1. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w 2003 r.....	61
2. Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko - mazurskim w roku 2003 stan na koniec miesiąca.....	62
3. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2002 - 2003r. (stan na 31.XII.).....	63
4. Długotrwale bezrobotni w województwie warmińsko-mazurskim stan na 31.XII.2003 r.....	64
5. Bezrobotni według wieku w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2002 - 2003. (stan na 31.XII.).....	65
6. Bezrobotni według wykształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2002 - 2003. (stan na 31.XII.).....	66
7. Bezrobotni uprawnieni do zasiłku, stan na koniec roku.....	67
8. Bezrobotna młodzież w wieku 18-24 lata w województwie warmińsko- mazurskim w ogóle bezrobotnych w województwie stan na 31 XII. 2003r.....	68
9. Bezrobotni absolwenci szkół ponad gimnazjalnych. Stan na 31.XII.2003r.....	69
10. Bezrobotni absolwenci, charakterystyka kategorii wykształcenia stan na 31.XII.2003r.....	70
11. Oferty pracy.....	71
12. Bilans bezrobotnych ogółem.....	72
13. Bilans bezrobotnych z terenów wiejskich.....	73
14. Lokalne inicjatywy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia realizowane przez powiatowe urzędy pracy - zestawienie tabelaryczne.....	74

**LOKALNE INICJATYWY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM
ROKU 2003**

POWIATOWY URZĄD PRACY W BARTOSZYCACH

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program Specjalny „Agro-Liski”	20 osób Byli pracownicy ppgr	IV. 2002 III. 2003	Zatrudnienie przez okres 12 miesięcy (refundacja części kosztów wynagrodz. z FP przez okres 9 miesięcy)	▪ stworzenie 20 miejsc pracy dla byłych pracowników pgr, ▪ aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej ▪ remont, modernizacja i konserwacja budynków gospodarczych oraz naprawa dróg dojazdowych i urządzeń melioracji szczegółowej	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 239.700 zł w tym : Fundusz Pracy – 28.800 zł UMiG Sępól – 9.200 zł UG Bartoszyce – 9.200 ANR – 91.200 zł

2..	Program Specjalny „Agro-Bartosz II”	95 osób Długotrwale bezrobotni, byli pracownicy pgr	I .2002 XII.2003	Zatrudnienie przez okres 12 miesięcy	▪ okresowe zatrudnienie 95 osób bezrobotnych byłych pracowników pgr, ▪ aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej ▪ odbudowa i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej ▪ remont i modernizacja dróg gminnych oraz udrożnienie przydrożnych rowów	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 1.222.175 zł w tym : AWRSP – 866.400 zł Urzędy Gmin –355.775 zł
3.	Program Specjalny „Komunalnik”	6 osób Długotrwale bezrobotni – najemcy lokali komunalnych, którzy posiadają zadłużenia w opłatach czynszu	I. 2002 X .2003	Zatrudnienie przez okres 12 miesięcy	▪ stworzenie 6 miejsc pracy dla osób bezrobotnych ▪ aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej (umożliwienie oddłużenia)	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 66.390 zł w tym : FP - 54.720 zł ZGM- 11.670 zł
4.	Program Specjalny „Nasza Gmina”	20 osób Długotrwale bezrobotni oraz samotnie wychowujący dzieci	VII.2003 XI.2003	Zatrudnienie przez okres 5 miesięcy- częściowa refundacja kosztów wynagrodzeń	▪ stworzenie 20 miejsc pracy dla osób bezrobotnych ▪ aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej ▪ umożliwienie oddłużenia	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 93.785,00 zł w tym : PUP- 87.923 zł UGiM-5.862 zł

					▪ polepszenie jakości budynków (np. szkół,, bibliotek, kotłowni, ośrodka kultury), budowa i utrzymanie urządzeń komunalnych oraz poprawa estetyki miasta i terenów zielonych		
5.	Międzypowiatowy Program Specjalny „ Pogranicze ”	80 osób Długotrwale bezrobotni, byli pracownicy pgr	▪ szkolenie V 2003rr. ▪ zatrudnienie VI.2003 VI.2004	▪ 3 dniowe szkolenie, ▪ zatrudnienie przez okres 12 miesięcy	▪ zaktywizowanie zawodowe 80 osobowej grupy bezrobotnych w tym 70 byłych pracowników pgr ▪ poprawa sytuacji bytowej rodzin o niskim statusie materialnym ▪ oczyszczenie pasa granicznego, utworzenie ochrony przeciw pożarowej, przygotowanie pasa do montażu technicznych urządzeń granicznych oraz remont dróg dojazdowych ▪ przygotowanie pasa drogi granicznej do standardów wymaganych w Unii Europejskiej ▪ podniesienie walorów turystycznych terenów przygranicznych	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem : 2.066.480 zł (3 powiaty) w tym : ANR – 960.000 zł Urzędy Gmin – 210.000 zł Straż Graniczna – 32.000 PUP-y- 13.920 zł Marszałek – 850.560 zł,

6.	Program „Zastosowanie outplacementu w ponownym zatrudnieniu pracowników objętych zwolnieniem grupowym”	11 osób pracownicy firmy „Bartko” zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy / redukcja etatów ze względów ekonomicznych	V-XII. 2003r.	▪ Refundacja pracodawcom części kosztów zatrudnienia przez okres 6 miesięcy, ▪ Nieoprocentowane pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, ▪ Nieoprocentowane pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy	▪ Zatrudnienie i samozatrudnienie grupy osób objętych zwolnieniem grupowym („przesunięcie” pracowników z przedsiębiorstwa redukującego zatrudnienie do innych zakładów pracy), ▪ Nabycie przez beneficjentów praktycznych umiejętności potrzebnych do poruszania się po rynku pracy, ▪ Tworzenie wizerunku przyjaznego urzędu – aktywnie rozwiązującego problemy osób bezrobotnych, ▪ Poznanie możliwości funkcjonowania partnerstwa lokalnego w rozwiązywaniu trudnych problemów społecznych.	Projekt zakończony	<i>Założenia projektu :</i> FP 346.800 zł w tym: - PUP-76.800 zł - Marszałek – 270.000 zł
7.	Program Specjalny „Warmińska ścieżka”	54 osoby Długotrwale bezrobotni	IX-XI.2003.	Zatrudnienie przez okres 3 m-cy	▪ Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego na terenie poszczególnych gmin (przydrożne kapliczki, fragmenty zabytkowych murów, cmentarze, parki, pomniki przyrody, zabytkowe obiekty budowlane).	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 153.282 zł w tym : FP – 142.435 zł Gminy – 10.847 zł

8.	Program specjalny „Paszport do Europy”	30 osób Bezrobotna młodzież w wieku 18-28 lat, z doświadczeniem językowym, zamieszkała na terenach wiejskich, posiadająca status członka rodziny byłych pracowników pgr	IX.2003 II.2004	Szkolenie językowe trwające około 5,5 m-ca , w tym język angielski 15 osób oraz język niemiecki 15 osób	▪ Zwiększenie szans zatrudnienia oraz mobilności zawodowej młodzieży zamieszkałej głównie w małych miasteczkach i wsiach, poprzez rozwijanie umiejętności komunikacji w językach zachodnich ▪ Możliwość dalszego kształcenia językowego w ramach innych projektów europejskich	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem na 9 uczestniczących w programie powiatów : 797.318 zł w tym : ANR – 246.750 zł PUP-y – 444.818 zł MG, PiPS – 105.750 zł , z czego PUP B-ce otrzymał kwotę w wysokości 13.500 zł
9.	Program „Kompleksowa opieka długoterminowa”	3 osoby bezrobotne kobiety ze środowisk byłych pracowników pgr, z ukończonym kursem opiekunek domowych	VII.2003 XII.2003	Zatrudnienie przez okres do 6 miesięcy w ramach umowy na organizację prac interwencyjnych	▪ Utworzenie miejsc pracy dla 3 osób bezrobotnych zatrudnionych w charakterze opiekunek osób chorych i starszych ▪ Podniesienie jakości opieki nad chorymi i niepełnosprawnymi mieszkańcami osiedli po pegeerowskich	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 35.220 zł w tym : ANR – 22.893 zł „Niebieski Parasol” – 1.761 zł FP – 10.566 zł

10.	Agro-Bartosz III	95 osób długotrwale bezrobotni, byli pracownicy pgr	XII.2003 III.2004.	Zatrudnienie przez okres 3 miesiące	▪ okresowe zatrudnienie 95 osób bezrobotnych byłych pracowników pgr, ▪ aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej ▪ odbudowa i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej ▪ remont i modernizacja dróg gminnych oraz udrożnienie przydrożnych rowów	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem : 285.000 zł w tym : ANR- 171.000 zł PUP- 28.500 zł Urzędy Gmin – 85.500 zł
-----	-------------------------	---	-----------------------	---	---	------------------------------	---

POWIATOWY URZĄD PRACY W BRANIEWIE

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program Specjalny „Agro-BRANIEWO”	100 osób, byłych pracowników ppgr	I. 2003 III.2003 .	Zatrudnienie przez okres 12 miesięcy (refundacja części kosztów wynagrodz. z FP)	▪ stworzenie 100 miejsc pracy dla byłych pracowników pgr, ▪ aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej ▪ naprawa dróg gminnych i urządzeń melioracji szczegółowej	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem : 1 200 928 zł w tym : FP – 240 000zł.
2..	Program Specjalny „Pogranicze „	40 osób długotrwale bezrobotni, byli pracownicy pgr	VII.2003 VI.2004	Zatrudnienie przez okres 12 miesięcy	▪ okresowe zatrudnienie 40 osób bezrobotnych byłych pracowników pgr, ▪ prace porządkowe wzdłuż pasa granicznego	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem : 850 560 zł w tym : FP-212640 zł

POWIATOWY URZĄD PRACY W DZIAŁDOWIE

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo)
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1	Program specjalny „Powrót do aktywności zawodowej”	48 osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 18 miesięcy), a w szczególności tych, których współmałżonek też jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku oraz matek samotnie wychowujących dzieci do lat 18.	VII.2003 XII.2003	Refundacja wynagrodzeń i składki ZUS . Zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania	Po okresie refundacji pracodawca zatrudnił na dalszy okres (do pełnych co najmniej 12 miesięcy) 48 osób	Projekt zakończony	Koszt projektu : Fundusz Pracy: 10 550 zł. ze środków FP

POWIATOWY URZĄD PRACY W ELBLĄGU

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program Specjalny „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi”	20 osób Bezrobotna młodzież zamieszkałych na wsi	1999-2003	Pożyczki udzielone 4 pracodawcom na utworzenie 20 miejsc pracy	Po zakończeniu programu 17 bezrobotnych znalazło stałe zatrudnienie	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 520 000 zł. z FP
2.	Program Specjalny „Agro-Elbląg III”	116 osób bezrobotnych, byłych pracowników pgr95 osób	VIII.2002 VII. 2003	Częściowy zwrot wynagrodzeń , szkolenie zawodowe	- okresowe zatrudnienie na 12 miesięcy 112 - zawodowe szkolenie dla 116 osób - prace melioracyjne	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : b. d.
3.	Program Specjalny „Agro -Elbląg	65 osób bezrobotni byli pracownicy PGR i ich rodziny	VIII.2003 VII.2004	Roboty publiczne	- aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz tymczasowa poprawa ich sytuacji społeczno-ekonomicznej - poprawa stanu dróg gminnych i powiatowych	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem : 858 305 zł.

4	Program Specjalny „Kompleksowa Opieka Długoterminowa”	65 osób , bezrobotni byli pracownicy PGR i ich rodziny	VII.2003 XII.2003	Prace interwencyjne	- stworzenie 20 miejsc pracy dla osób bezrobotnych - podniesienie jakości opieki nad chorymi i niepełnosprawnymi mieszkańcami osiedli po pegeerowskich	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 112 461 zł. w tym : ANR-70 875 zł. Stow. „Niebieski Parasol”- 5 625 zł. FP-35 961 zł.
5.	Program Specjalny „Pomoc rodzinom bezrobotnym w najtrudniejszej sytuacji materialnej”	100 osób Bezrobotni podopieczni MOPS w Elblągu	IV .2003 XII.2003	Roboty publiczne dla 100 osób	Zaktywizowanie zawodowe 100 osobowej grupy długotrwale bezrobotnych	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 564 552 zł. W tym : FP – 281 352 Urząd Miejski – 283 200
6.	Program specjalny „ Paszport do Europy ”	20 osób Bezrobotna młodzież w wieku 18 – 28 lat zamieszkała w małych miasteczkach i wsiach	IX.2003 II.2004	Szkolenie językowe	- Przełamanie bariery językowej w podejmowaniu zatrudnienia, - ułatwienie dostępu do zagranicznych rynków pracy	Projekt w trakcie realizacji	Koszt projektu ogółem: 60 757 zł. W tym: FP – 42 396 zł ANR – 18 361 zł.

7.	<i>Program Specjalny w ramach Leonardo da Vinci</i> „Europejska jakość w gastronomii „	40 osób bezrobotna młodzież, posiadająca wykształcenie w kierunku gastronomiczny m oraz podstawową znajomość języka niemieckiego	IV.2003 V.2003 VI. 2003 VIII.2003	Szkolenie kulturowo – językowe Staż zawodowy	▪ Poznanie nowoczesnych metod i systemów pracy odpowiadającym wymogom rynku Unijnego ▪ Doskonalenie języka niemieckiego ▪ Po odbyciu stażu pracę podjęły 3 osoby	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : b.d w tym : FP 19 662,70 zł
----	---	---	---	--	--	-------------------------------	---

POWIATOWY URZĄD PRACY W EŁKU

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo)
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1	Program specjalny „ <i>Już pracuję</i> ”	23 osoby długotrwale bezrobotne	VII. 1999 XII. 2003	Refundacja pracodawcy części wynagrodzeń	Stale zatrudnienie 2 osób	Projekt zakończony	Koszt programu : FP- 92 000 zł.
2	„Program specjalny „ <i>Wyjście z bezradności</i> ”	6 osób Bezrobotne kobiety w zawodzie pielęgniarka, szwaczka	IX.2003 V.2004	Refundacja pracodawcy części wynagrodzeń	Stale zatrudnienie 2 osób	Projekt w trakcie realizacji	Koszt programu; FP – 42 000 zł.
3	Program specjalny „ <i>Mazur</i> ”	8 osób długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi	XII.1999 I .2003	Pożyczki na działalność	Samozatrudnienie	Projekt zakończony	Koszt programu; FP 510 000 zł.
4	Program specjalny „ <i>Medyk</i> ”	20 osób byłych pracowników zwolnionych z placówek służby zdrowia	VIII.2003 XII. 2005	Refundacja pracodawcy części wynagrodzenia Pożyczki – 4	Stale zatrudnienie 16 osób	Program zakończony	Koszt programu Fundusz Pracy: 431 000 zł.

POWIATOWY URZĄD PRACY W GIŻYCKU

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program Specjalny „ <i>Więcej światła</i> ”	10 osób Długotrwale bezrobotni	XII.2000 XII.2003	Nieoprocentowane pożyczki – 5 osób Refundacja części kosztów Pożyczki udzielone 4 pracodawcom na utworzenie 20 miejsc pracy	Po zakończeniu programu 17 bezrobotnych znalazło stałe zatrudnienie	Projekt zakończony	Koszt projektu ogółem : 520 000 zł. z FP

POWIATOWY URZĄD PRACY W GOŁDAPU

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program specjalny „ Drogomistrz ”	45 osób Bezrobotni zamieszkali na wsi – byli pracownicy PGR i członkowie ich rodzin.	VI.2002 V.2003	Refundacja przez okres 12 miesięcy składki na ubezpieczenie społeczne od najniższego wynagrodzenia	Czasowe zatrudnienie 45 osób, poprawa infrastruktury powiatu	Projekt zakończony	Koszt programu : 563.780 zł. w tym FP 69.633,23

POWIATOWY URZĄD PRACY W IŁAWIE

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1	Program specjalny „Zenit”	18 osób	VII. 1999 XII .2003	Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Prowadzenie działalności gospodarczej – 16 osób	Projekt zakończony	Koszt programu: 373 tys. zł, w tym : FP 373 tys. zł
2	Program specjalny „Młodzi samodzielni”	20 osób Absolwenci	VIII. 2002 XII. 2003	Dotacje na doposażenie stanowiska pracy	Stałe zatrudnienie – 18 osób	Projekt zakończony	Koszt programu 312 tys. zł, w tym : FP 120 tys. zł
3	Program specjalny „Impuls”	15 osób Długotrwale bezrobotni do 24 roku życia 62. osoby Długotrwale bezrobotni powyżej 45 roku życia	VIII. 2003 I. 2004	1. prace interwencyjne 2. roboty publiczne	Stałe zatrudnienie – 30 osób	Projekt zakończony	Koszt programu: 550 tys. zł, w tym FP 299 tys. zł
4	Program specjalny „Profit”	20 osób Absolwenci	VIII. 2003 XII. 2005	Dotacje na doposażenie stanowiska pracy	Stałe zatrudnienie – 18 osób	Projekt w trakcie realizacji	Koszt programu: 584 tys. zł, w tym FP 160 tys. zł

POWIATOWY URZĄD PRACY W KĘTRZYNIE

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1	Program specjalny „Pogranicze” (program międzypowiatowy realizowany wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Bartoszczach i Braniewie	40 osób Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w PUP , którzy utracili prawo do zasiłku, mieszkańcy wsi; byli pracownicy ppgr lub członkowie ich rodzin.	VII.2003r. VI.2004r.	Refundacja części kosztów wynagrodzenia w kwocie 300zł miesięcznie, oraz składki na ubezpieczenie społeczne wyliczone od kwoty 800,00zł. za każdego skierowanego bezrobotnego.	• Poprawa sytuacji bytowej rodzin o niskim statusie materialnym na okres co najmniej 24 miesięcy, • Nabycie nowych umiejętności przez beneficjentów programu, • Przygotowanie pasa drogi granicznej do standardów wymaganych w UE, • Utworzenie przygranicznego pasa ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowanie go do montażu technicznych urządzeń granicznych	4 Etap realizacji: wykonywanie wytyczonego zakresu robót	Koszt programu : 2 066 480zł w tym dotacja z W-M U M w Olsztynie w wys. 212 640zł

POWIATOWY URZĄD PRACY W LIDZBARKU WARMIŃSKIM

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt Programu
1.	Program specjalny „Szwaczka II”	40 osób <i>Bezrobotne</i> <i>kobiety,</i> pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy, z wykształ. podst., zas. zawod. lub średnim, w wieku 18-34 lata, bez stażu pracy, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	VII 2003r.- XII 2003r.	Szkolenie-30 os. Prace interwencyjne- 40 os.	• Podniesienie kwalifikacji, • Okresowe zatrudnienie 32 osób po okresie subsydiowanym	Projekt zakończony	Koszt programu: 552.600 zł. w tym : FP 151.600 zł.

POWIATOWY URZĄD PRACY W MRĄGOWIE

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program specjalny „ Szansa dla Absolwenta ”	3 osoby Absolwenci szkół ponadgimnazjal- nych.	X . 2002 X. 2006	Pożyczki dla pracodawców na tworzenie stanowisk pracy dla absolwentów- 3 stanowiska	Stale zatrudnienie 3 absolwentów	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: 82 tys. zł,- w tym : z F.P. 56 tys. zł.

POWIATOWY URZĄD PRACY W NIDZICY

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupa ryzyka ,liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) w tym Fundusz Pracy
1.	„Program Specjalny wspierający tworzenie nowych miejsc pracy dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku w wieku 18-34 lata, bez kwalifikacji zawodowych, lub z kwalifikacjami nieprzydatnymi na lokalnym rynku pracy.”	5 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku w wieku 18-34 lata	V. 2003 VI. 2004	Refundacja wynagrodzeń przez 12 miesięcy -5 osób Doposażenie stanowisk pracy – 5 osób	Aktywizacja bezrobotnych poprzez zatrudnienie 10 osób przez okres co najmniej 12 miesięcy	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: Fundusz Pracy - 100 tys. zł.
2.	„Powiatowy Program Specjalny wspierający tworzenie nowych miejsc pracy dla bezrobotnej młodzieży w wieku do 18-24 lata i osób długotrwale bezrobotnych.	7 osób Bezrobotna młodzież w wieku 18-24 lata i osoby długotrwale bezrobotne	XII.2003 I. 2005	Doposażenie stanowisk pracy	Aktywizacja bezrobotnych poprzez zatrudnienie 7 osób przez okres co najmniej 12 miesięcy	Program w trakcie realizacji	Koszt programu : Fundusz Pracy :80 tys.zł.
3.	Program Specjalny „ Ponowny start ”	34 osób Bezrobotni zwolnieni w związku z likwidacją zakładów pracy:	IV. 2003 V . 2004	Doradztwo zawodowe: wsparcie psychologiczne – 24 osoby, szkolenia zawodowe – 34 osoby, - okresowe zatrudnienie	Uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych, zatrudnienie 12 bezrobotnych przez okres 12 miesięcy	Zakończono szkolenia psychologiczne i szkolenia zawodowe	Koszt programu: Fundusz Pracy 60.000 zł

4.	Program Specjalny „Agro Nodzica II „	60 osób Byli pracownicy PGR i członkowie ich rodzin	I. 2003 XII. 2003	Zatrudnienie bezrobotnych przez 12 miesięcy – 60 osób	Stworzenie 60 miejsc pracy dla bezrobotnych. Aktywizacja zawodowa 60 bezrobotnych, czasowa poprawa sytuacji materialnej rodzin	Projekt zakończony	Koszt programu : 779.732 zł w tym FP. 918 zł
5.	Program specjalny „Agro Nidzica III”	20 osób Pracownicy PGR i członkowie ich rodzin	XII .2003 IV. 2004	Zatrudnienie 20 bezrobotnych przez okres 3 miesięcy	Aktywizacja zawodowa 20 bezrobotnych byłych pracowników PGR i poprawa ich sytuacji materialnej	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: 61.080 zł
6.	Program specjalny: „Paszport do Europy”	13 osób Młodzież w wieku 18-24 lata, zamieszkała na terenach wiejskich ze statusem członka rodziny byłych pracowników PGR	IX. 2003 V. 2004	Nauka języka niemieckiego	Podwyższenie kwalifikacji osób bezrobotnych	Projekt w trakcie realizacji	Koszt programu: 32.830 w tym F.P.19.637zł.
7.	Młodzieżowy program pomocy zawodowej @lternatywa	100 osób Osoby bezrobotne i poszukujące pracy do 26 roku życia	IX. 2003 IX. 2004	Grupa 100 osobowa objęta doradztwem zawodowym, pośrednictwem pracy i szkoleniami zawodowymi	Przygotowanie i wdrożenie Indywidualnego Planu Działania i uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych	Projekt w trakcie realizacji	Projekt finansowany z Funduszu PHARE 2001

POWIATOWY URZĄD PRACY W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

Lp.	Nazwa programu	Beneficjenci (grupy ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo)
1.	Powiatowy Program Specjalny „Opiekunka”	8 osób Kobiety pozostające bez pracy powyżej 24 m-cy, opiekunka	VII. 2003 VI. 21004	Refundacja kosztów zatrudnienia przez okres 12 m-cy	Zatrudnienie po zakończeniu programu do 50%	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: Fundusz Pracy 78.778,00 zł
2.	„Program specjalny „Kompleksowa opieka długoterminowa”	5 osób Opiekunki ze środowiska byłych pracowników PGR	VI.2003 XII.2004	Prace interwencyjne	Podniesienie jakości opieki nad chorymi i niepełnosprawnymi.. Osiągnięcie większej samodzielności rodziny w sprawowaniu opieki nad członkiem rodziny. Poprawienie sytuacji ekonomicznej członków rodzin.	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: 104.670,00 zł w tym FP 24.030,00 zł
3.	Program specjalny: „Agro Drwęca”	36 osób Byli pracownicy po PGR i członkowie ich rodzin	XII.2003 III.2004	Roboty publiczne	Konserwacje urządzeń melioracyjnych, naprawa dróg i oczyszczanie poboczy. Stworzenie 26 miejsc pracy dla byłych pracowników po PGR. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poprawę ich sytuacji społeczno- ekonomicznej.	Program w trakcie realizacji	Koszt programu: 126.451,70 zł

POWIATOWY URZĄD PRACY W OLECKU

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) w tym FP
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program specjalny „Już pracuję”	28 osób Bezrobotni bez stałego źródła dochodu, z rodzin, w których nikt z dorosłych domowników przed rozpoczęciem programu nie pracował	VII.2003r. XII.2003r.	Refundacja części kosztów wynagrodzenia	• przerwanie bezczynności zawodowej, • poprawa materialna rodzin, • poprawa infrastruktury 10% uczestników znajdzie zatrudnienie przynajmniej na dalsze 6 miesięcy.	Program zakończony	Koszt programu: 111.124 zł.
2.	Program specjalny „Medyk 2003”	161 osób Bezrobotni i pracownicy w okresie wypowiedzenia , posiadający kwalifikacje w zawodach medycznych oraz służbach pomocniczych –	VII.2003r. VI.2004r.	Szkolenie specjalistyczne z zakresu ratowania życia ludzkiego- 100 osób, Refundacja części kosztów wynagrodzenia – 150 osób.	• Podwyższenie kwalifikacji personelu medycznego i służb pomocniczych – 100 osób, • utrzymanie 150 miejsc pracy stałej, I etap programu został zrealizowany w 100%	I etap programu został zakończony z dniem 31.12.2003r.	Zakładany w projekcie koszt I i II etapu programu 1.330.000 zł.

MIEJSKI URZĄD PRACY W OLSZTYNIE

Lp	Nazwa programu	Beneficjenci [grupa ryzyka, liczba osób]	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu [szacunkowo]
1.	Program specjalny „ <i>Wejście i powrót na rynek pracy osób długotrwale bezrobotnych</i> ”	30 osób Długotrwale bezrobotnie, pozostający bez pracy pow. 12 m- cy	X.2003 I.2005	Refundowanie pracodawcy części kosztów poniesionych na wyposażenie/ doposażenie 30 stanowisk pracy	Stale zatrudnienie 30 osób na podstawie umowy o pracę.	Projekt w trakcie realizacji	Koszt programu: 926.160,- w tym Fundusz Pracy: 194.000,-

URZĄD PRACY POWIATU OLSZTYŃSKIEGO

Lp	Nazwa programu	Beneficjenci [grupa ryzyka, liczba osób]	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu [szacunkowo]
1.	Program specjalny „ Agro Olsztyn -2 „	84 osób Długotrwale bezrobotni, byli pracownicy pgr oraz członkowie ich rodzin	X. 2002 X. 2004	Szkolenie – 84 osoby	• Stałe zatrudnienie 10 osób , • Nabycie uprawnień do zasiłku • poprawa materialna uczestników programu i ich rodzin	Program w trakcie realizacji	Koszt programu : 374.000 zł,- w tym 3.500 zł. Fundusz Pracy
2.	Program specjalny: „ Agro Olsztyn – 3) ”	105 osób Długotrwale bezrobotnych, byłych pracowników p.pgr oraz członkowie ich rodzin	XI .2003r. XII.2004r.	Prace interwencyjne	• utworzenie 105 stanowisk pracy • nabycie uprawnień do zasiłku • poprawa materialna uczestników programu i ich rodzin	Program w trakcie realizacji	Koszt programu : 1.486.844 zł w tym : 289.800 Fundusz Pracy
3.	Program specjalny „ Szansa dla młodych długotrwale bezrobotnych „Dobre Miasto – 2003”	128 osób Długotrwale bezrobotni do 34 roku życia-	I. 2003 XII.2003	Prace interwencyjne –	Stałe zatrudnienie 106 osób	Program zakończony	Koszt programu 426.488 zł. W tym 259.600 Fundusz Pracy

POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTRÓDZIE

I.p.	Nazwa programu	Beneficjenci	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu
1.	Program specjalny „ Kompleksowa opieka długofalowa ”	27 osób Byli pracownicy PPGR po kursie dla opiekunek domowych	XII 2003r. XII 2004r	Szkolenie; okresowe zatrudnienie	Objęcie chorych kompleksową opieką, aktywizacja kobiet ze środowisk PPGR	Program w trakcie realizacji	Koszt programu : Fundusz Pracy: 81.000 zł-
2.	Ostródzki Program Specjalny Aktywizacji zawodowej byłych pracowników PPGR i członków ich rodzin DRO-MEL III	116 osób Byli pracownicy PPGR i członkowie ich rodzin bez prawa do zasiłku	IX 2003r. IX 2004r.	Roboty publiczne	Poprawa stanu dróg gminnych i powiatowych,, efekt działań w zakresie melioracji.	Program w trakcie realizacji	Koszt programu : Fundusz Pracy : 515.040zł-

POWIATOWY URZĄD PRACY W PISZU

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1.	Program specjalny „ Wiosna 2003 ”	110 osób Kobiety o niskich kwalifikacjach Długotrwale bezrobotni, jedyni żywiciële 110 osób.	V. 2003 VI. 2003	Roboty publiczne.	Poprawa wizerunku miast naszego powiatu poprzez: oczyszczanie brzegów rzek, lasów i jezior itp.	Program zakończony.	Koszt programu 176.900 zł
2.	„Program specjalny „ Lingwista ”	10 osób Bezrobotni, byli pracownicy PGR lub ich dzieci, , którzy posiadają ukończoną szkołę średnią, minimalna znajomość języka niemieckiego.	XII. 2003 III . 2004	Szkoleni	Przygotowanie bezrobotnych do pracy w kraju i za granicą poprzez naukę i doskonalenie umiejętności porozumiewania się w języku niemieckim.	Program w trakcie realizacji.	Koszt programu: 33.400 zł. w tym z Funduszu Pracy 15.900 zł.

POWIATOWY URZĄD PRACY W WĘGORZEWIE

Lp.	Nazwa programu	Benificjenci (grupa ryzyka, liczba osób)	Czas trwania programu	Stosowane instrumenty	Zakładany efekt	Etap realizacji	Koszt programu (szacunkowo) <i>w tym FP</i>
1	2	3	4	5	6.	7.	8.
1	„Program aktywizacji byłych pracowników ppgr i ich rodzin”	20 osób Byli pracownicy ppgr i ich rodziny	VI.2002 V.2003	Okresowe zatrudnienie – 12 miesięcy	Aktywizacja zawodowa 20 osób długotrwale bezrobotnych	Program zakończony	Koszt programu: 215.040,00 zł środki Agencji Nieruchomości Rolnych
2	Program aktywizacji długotrwale bezrobotnych „Droga”	70 osób Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w urzędzie pracy powyżej 12 miesięcy.	VII.2003 XII.2003	Szkolenie – 70 osób Roboty publiczne –70 osób	Zatrudnienie na dalszy okres – 4 osoby, Podniesienie kwalifikacji – 70 osób, Poprawa bezpieczeństwa na drogach	Program zakończony	Koszt programu: Fundusz Pracy-397.990 zł.
3	Program specjalny „Lingwista „doskonalenie języka angielskiego	10 osób Bezrobotni z wykształceniem co najmniej średnim, których jedno z rodziców pracowało w PGR.	IX.2003 XII.2003	Szkolenie – 10 osób.	Poszerzenie umiejętności posługiwania się językiem angielskim.	Program zakończony	Koszt programu : 17.500,00 zł środki Agencji Nieruchomości Rolnych Fundusz Pracy4.816,00 zł

Opracowanie:

Wydział Informacji Analiz i Badań WUP w Olsztynie

